

Osobní a rodinné finance z pohledu finančního a daňového poradenství

Lukáš Riedl

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lukáš Riedl**
Osobní číslo: **M13779**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Osobní a rodinné finance z pohledu finančního a daňového poradenství**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši doporučené literatury a zpracujte teoretické poznatky vztahující se k oblasti finančního a daňového poradenství.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav využívání konzervativních a dynamických vkladových produktů na českém finančním trhu.
- Analyzujte daňové slevy a úlevy, které můžeme využít při vyváženém způsobu zhodnocení vkladů.
- Analyzujte situaci vysokopříjmových klientů, navrhněte či optimalizujte jejich finanční portfolio.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

EDITED BY GEORGE CALLAGHAN, Ian Fribbance. Personal finance. 2nd ed. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012, 214 p. ISBN 978-0-230-34811-0.
FILIP, Miloš a Roman POSPÍŠIL. Finanční poradenství: Co s tou penzí. 1. vyd. Praha: Institut pro finanční poradenství, 2013, 135 s. ISBN 978-80-905457-0-0.
KOHOUT, Pavel. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. 7., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2013, 272 s. ISBN 978-80-247-5064-4.
MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2016: úplná znění platná k 1. 1. 2016. 25. vyd. Praha: Grada, 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-0022-4.
ŠÍDLLO, Dušan. Život jako riziko, aneb, Zásady pojišťování životních rizik. 1. vyd. Praha: Aladin agency, 2010, 188 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Tomáš Karlík
Ústav managementu
Datum zadání bakalářské práce: 15. prosince 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2017

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípuštění-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15. 5. 2017

Jméno a příjmení: ...Lukáš Riedl.....

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

V teoretické části práce popíši finanční a daňové poradenství. V následující části aplikuji principy finanční ekonomie na osobní a rodinné finanční rozhodování v kontextu ekonomickém a daňovém. Poté popíši problematiku tvorby rozpočtu a finančního plánu. A v poslední části, analyzuji vybrané produkty na finančním trhu. V praktické části provedu srovnání produktů na českém trhu. Poté analyzuji rodinný rozpočet a dosavadní finanční produkty a navrhnu doporučení k stanoveným cílům. Nakonec provedu průzkum veřejného mínění na danou problematiku bakalářské práce.

Klíčová slova: Rodinný rozpočet, finanční plán, daňové odpočty, finanční produkty, finanční poradenství, optimalizace

ABSTRACT

In the theoretical part of the thesis I describe financial and tax consultancy. In the following section I apply the principles of financial economics to personal and family financial decisions in the economic and tax context. Then I describe the issue of budgeting and financial planning and achievement of individual goals. In the last part, I analyze selected products on the financial market. In the practical part I compare products on the Czech market. Then I analyze the family budget and the existing financial products and I propose recommendations for the set goals. Finally, I conduct a public opinion poll on the subject of my bachelor thesis.

Keywords: Family budget, financial plan, tax deductions, financial products, financial consulting, optimization

Velice rád, bych chtěl, zde poděkovat Ing. Tomáši Karlíkovi, za jeho vstřícný přístup při vytváření bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

I	TEORETICKÁ ČÁST	12
1	FINANČNÍ A DAŇOVÉ PORADENSTVÍ.....	13
1.1	FINANČNÍ PORADENSTVÍ.....	13
1.1.1	Závislé a nezávislé finanční poradenství.....	13
1.2	DAŇOVÉ PORADENSTVÍ	14
2	OSOBNÍ A RODINNÉ FINANCE	15
2.1	SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÝ KONTEXT	15
2.1.1	Daňové odpočty, slevy na dani (§ 35ba)	16
2.1.1.1	Sleva na poplatníka	16
2.1.1.2	Sleva na manželku/manžela.....	17
2.1.1.3	Sleva na studenta.....	17
2.1.1.4	Sleva ZTP/P	17
2.1.1.5	Sleva na invaliditu základní a rozšířená	17
2.1.1.6	Sleva při umístění dítěte do předškolního zařízení	18
2.1.1.7	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě.....	18
2.1.2	Státní příspěvky a úlevy na dani	19
2.1.2.1	Úroky z hypotéky a úvěru ze stavebního spoření	19
2.1.2.2	Životní pojištění	19
2.1.2.3	Doplňkové penzijní spoření.....	20
2.1.2.4	Odpočet bezúplatného plnění pro fyzické osoby	20
2.1.3	Shrnutí daňové problematiky v 6 bodech, od pana Filipa, která shrnul ve své knize.	21
2.2	ROZLOŽENÍ OSOBNÍCH FINANCÍ DLE VĚKU.....	21
2.2.1	Vztahy mezi jednotlivci a domácnostmi	22
2.3	PLÁNOVÁNÍ OSOBNÍCH FINANCÍ.....	23
2.4	OSOBNÍ A RODINNÉ FINANCE VE VZTAHU KE KLIENTOVI	24
2.4.1	Rodinný rozpočet analýza příjmů a výdajů	24
2.4.1.1	Analýza příjmů.....	25
2.4.1.2	Analýza výdajů	25
2.4.2	Analýza majetku rodiny.....	26
2.5	OPTIMALIZACE RODINNÉHO ROZPOČTU.....	27
2.5.1	Finanční plán.....	27
3	ANALÝZA VYBRANÝCH PRODUKTŮ FINANČNÍHO TRHU V ČR.....	29
3.1	INVESTOVÁNÍ A SPOŘENÍ	29
3.1.1	Spoření.....	29
3.1.2	Investování.....	29
3.1.3	Podílové fondy	30
3.1.4	Životní pojištění	32
3.1.4.1	Kapitálové pojištění.....	32
3.1.4.2	Investiční pojištění	32
3.1.4.3	Rizikové životní pojištění.....	33
3.1.5	Penzijní spoření.....	33
3.1.6	II. pilíř penzijního připojištění	33
3.1.7	Doplňkové penzijní připojištění.....	33

II PRAKTICKÁ ČÁST.....	34
4 ANALÝZA NEJVYŽÍVANĚJŠÍCH FINANČNÍCH PRODUKTŮ V ČR.....	35
4.1 BĚŽNÝ ÚČET	35
4.2 SPOŘICÍ ÚČET.....	36
4.3 HYPOTÉKA	36
4.4 STAVEBNÍ SPOŘENÍ.....	37
4.5 PODÍLOVÉ FONDY.....	38
4.5.1 Dluhopisové fondy	38
4.5.2 Smíšené fondy /balancované	39
4.5.3 Akciové fondy.....	39
4.6 DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ	40
5 ZPRACOVÁNÍ FINANČNÍHO PLÁNU A PORTFOLIA PRO BONITNÍHO KLIENTA.....	42
5.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE RODINY	42
5.2 ANALÝZA PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ RODINY	43
5.2.1 Analýza příjmů.....	43
5.2.2 Analýza výdajů	43
5.2.3 Rozklad rodinného rozpočtu.....	44
5.3 ANALÝZA MAJETKU	45
5.4 ANALÝZA FINANČNÍCH PRODUKTŮ RODINY.....	46
5.5 ANALÝZA CÍLŮ	46
5.6 ANALÝZA SLEV NA DANI A DAŇOVÝCH ODPOČTECH ZE ZÁKLADU DANĚ.....	47
5.7 NAVRHOVANÁ ŘEŠENÍ.....	48
5.7.1 Druh připojištění ztráty příjmu rodiny otce rodiny	48
5.8 REFINANCOVÁNÍ HYPOTÉKY	49
5.9 ZABEZPEČENÍ NA STÁŘÍ.....	51
5.9.1 Doplnkové penzijní spoření.....	51
5.9.2 Otevřené podílové fondy	52
5.10 ZABEZPEČENÍ SYNA V ZAČÁTKU ŽIVOTA	53
5.11 FINANČNÍ REZERVA.....	53
5.12 CELKOVÉ ZMĚNY PO APLIKOVÁNÍ ZMĚN V ROZPOČTU.....	54
6 DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM K DANÉMU TÉMATU	56
6.1 OBECNÉ OTÁZKY	56
6.1.1 Věk	56
6.1.2 Pohlaví.....	56
6.1.3 Vzdělání.....	57
6.1.4 Měsíční příjem	57
6.2 PRAKTICKÉ OTÁZKY.....	57
6.2.1 Využili jste služeb finančního nebo daňového poradce?	57
6.2.2 Tvoříte si rodinný rozpočet?	58
6.2.3 Máte finanční rezervu a v jaké výši měsíčního příjmu?.....	58
6.2.4 V jakém věku uvažujete začít(a)/ začal(a) s přípravou peněz na stáří?.....	59
6.2.5 Jaké využíváte finanční produkty pro zhodnocení financí?	59
6.2.6 Jaké využíváte odpočty od základu daně?.....	60

6.2.7 Jaké slevy na dani využíváte?	61
ZÁVĚR	62
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	66
SEZNAM OBRÁZKŮ	67
SEZNAM TABULEK	68
SEZNAM PŘÍLOH	70

Úvod

V bakalářské práci se zabývám tématem osobní a rodinné finance z pohledu finančního a daňového poradenství dané téma jsem si vybral na základě velkého zájmu o dění na finančních trzích a daňové problematice. V posledních letech je velice důležité se o následující téma zajímat, jelikož škála produktů, které nám nabízejí finanční instituce, se velice rozrostla. Méně finančně gramotný občan se nemůže vyznat v nabídkách finančních produktů, proto v posledním tisíciletí nastal velký rozmach finančního poradenství. Z náhlím vzestupem finančního poradenství se stávalo, že se finančním poradcem stávali lidé, kteří nebyli dostatečně zkušené a také do poradenství šli lidé za vidinou velkých provizí, kdy s klientem uzavírali nevýhodné smlouvy. Základním cílem bakalářské práce je najít vhodné produkty pro klienta a následně navrhnout optimalizaci rozpočtu a s tím úzce souvisí problematika dani. Daně jsou pro většinu smrtelníku velice komplikované, a proto jim lidé často moc nerozumí. Z toho důvodu přiblížím uplatnění daňových slev, odpočtu na dani, nezdanitelné části základů daně a státní příspěvky, kterými stát podporuje obyvatelstvo.

V teoretické části práce popíši finanční a daňové poradenství. V následující části, aplikuji principy finanční ekonomie na rodinná finanční rozhodnutí v kontextu ekonomickém a daňovém. Poté v rodinném rozpočtu budu důkladně sledovat a rozdělovat příjmy a výdaje. A v poslední části představím vybrané produkty na Českém trhu.

V praktické části zaměřím na nejvýhodnější nabídky vybraných produktů na Českém trhu. Z vybraných produktů se pokusím vybrat 4 nejvýhodnější nabídky. V následující části podrobím rodinný rozpočet finanční analýze příjmů a výdajů, poté přezkoumám hodnotu majetku rodiny, následně zjistím stávající produkty rodiny a využívané daňové úspory rodiny, a také zjistím cíle rodiny. Po přezkoumání těch informací navrhu rodině možná řešení lepšího využití finančních produktů a tím se pokosím snížit daňový základ. V poslední části práce uskutečním dotazníkový průzkum. Jednotlivé otázky budou úzce souviset s danou bakalářskou prací.

Cíle a metody zpracování práce

Hlavní cíl vypracované práce je analýza současné situace rodiny a následné doporučení a úpravy rozpočtu přenesené na vzorový příklad rodiny Hlavatých. Dalším cílem bude analýza současné situace nejvyužívanější finančních produktů na českém finančním trhu a porovnání nejlepších nabídek na trhu. Dalším cílem práce bude analýza současných příjmů, výdajů, velikosti majetku, současných finančních produktů a využívaných daňových slev a odpočtů. Závěrečným cílem práce je vypracování průzkumu veřejného mínění, přibližujícím situaci využívání finančních produktů.

- Metoda literární rešerše – v následující metodě zpracují teoretické poznatky vztahující se k oblasti finančního a daňového poradenství, které jsou podstatná k vypracování praktické části
- Metoda analýzy – další metodu použijí, při vypracování rodinného rozpočtu a následným úpravám produktů a daňových úspor
- Metoda dotazování – příslušnou metodu použijí při posudku veřejného mínění o popsané problematice využívání finančních produktů, finančního poradenství, daňových slevách a odpočtech na dani
- Metoda syntézy – náležitou metodu uplatní v bakalářské práci při zhodnocení analýz a následných doporučení

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ A DAŇOVÉ PORADENSTVÍ

1.1 Finanční poradenství

Přesný význam finančního poradenství není v našem zákoně přesně definován. Základním principem finančního poradenství je podle mého úsudku svědomitě a zodpovědně přistupovat ke svým penězům, ale hlavně k sobě samému, ke svému okolí a ke své budoucnosti. Na našem trhu se vyskytuje velké množství všemožných finančních produktů, že pro osobu, která nemá vysokou finanční gramotnost, je velice těžké se v tom prostředí bez pomoci vyznat. Úlohou finančního poradce je nastínit možnosti, jak se starat o své finance pomocí finanční analýzy a určit si vlastní prioritní cíle. Prioritními cíli mohou být například koupě auta, spoření, investování nebo nákup vlastní nemovitosti, zajištění se na důchod atd. Finanční poradce své služby může poskytnout jak fyzickým, tak právnickým osobám. Jedná se o služby hypotečních úvěrů, investice do fondů, využití státních dotací, daňových úlev, doplňkového penzijní připojištění, zajištění majetků, pojištění při dlouhodobé nemoci, spoření a podpora dětí. Z toho výčtu je jasné, že finančně nepoznamenané osobě bude rada daňového poradce hodně užitečná. Pomocí určení cílů si usnadníme priority, zda je pro nás důležité zabezpečit rodinu, nebo ochránit rodinu například založením životní pojistky, spořením na důchod, nebo investováním do vlastní nemovitosti. A právě v těchto případech se musíme rozhodnout, který produkt bude pro nás nejvhodnější. Je velice důležité nepodceňovat vážnost našich rozhodnutí. Finanční poradce by neměl mít za cíl profitovat na klientovi, jak, bohužel, je v naší zemi zvykem, ale hlavně mu ušetřit část peněz a v neposlední řadě i jeho čas. (Janda, 2011, s. 21-26)

1.1.1 Závislé a nezávislé finanční poradenství

Závislé finanční poradenství znamená, že určitý vázaný pracovník (obchodník) je přímo vázán k dané finanční instituci, tj. bance, nebo pojišťovně, jejíž produkty přímo nabízí. Hlavním problémem závislého finančního poradenství je, že příslušný obchodník nabízí produkty poskytované organizací. Dalším problémem tohoto poradenství může být, že příslušný pracovník dané organizace zná výhody jen produktů dané firmy a produkty, které se vyskytují na finančním trhu, nemusí znát, a případně je nemůže porovnat s podobnými produkty na trhu, protože s nimi nebyl seznámen a nedokáže tak posoudit jejich výhodnost.

Výhodou nezávislých finančních poradců je, že nejsou přímo spojováni s žádnou organizací, pro kterou pracují, nemusejí spoléhat jen na produkty jedné finanční instituce, ale na široké spektrum produktů a pomocí vlastní analýzy finančního trhu mohou klientovi vybrat kvalitní produkty jednotlivých finančních institucí působících na trhu, které jsou v sociálním a ekonomickém kontextu výhodnými pro daného klienta.

Proto je velmi důležité důkladně prověřit každého nezávislého finančního poradce, zda nepracuje tajně pro vybranou finanční organizaci na trhu a nenabízí prioritně produkty vázané na danou firmu, dále jestli nemá poskvrněné jméno nějakými skandály a podvody. Další důležitou informací je, zda daná společnost má dlouhodobou a stabilní reputaci.

Každý klient, který není spokojen s prací svého poradce, má možnost podat stížnost profesnímu sdružení, dále u ČNB, nebo u příslušné makléřské společnosti, která zodpovídá za činnost všech svých poradců. (Peníze, c2009)

1.2 Daňové poradenství

Daňové poradenství je upraveno zákonem č. 523/1992 Sb., na základě toho to zákona je daňový poradce fyzickou osobou, která je evidována u Komory daňových poradců. Základními dvěma pilíře daňového poradenství v České republice jsou zákon o daňovém poradenství a Komora daňových poradců. (Komora daňových poradců České republiky, c2006-2016)

Daňové poradenství je definováno v zákoně jako: *poskytování právní pomoci a finančně ekonomických rad ve věcech daní, odvodů, poplatků a jiných plateb (dále jen "daně"), jakož i ve věcech, které s daněmi přímo souvisejí* (Sbírka zákonů a sbírka mezinárodních smluv, zákon č. 523/1992 Sb. §1a, c2016)

Daňový poradce je fyzická osoba zapsaná v seznamu daňových poradců, který vede Komora daňových poradců České republiky, musí složit kvalifikační zkoušku, která je velice náročná, následně získá plnou způsobilost k právním úkonům, je trestně bezúhonná, nevykonává zaměstnání, funkci nebo činnost, vedle nichž právní předpis nepřipouští podnikání, nemá pracovní, služební nebo obdobný poměr ke státnímu orgánu nebo orgánu územní samosprávy. Daňový poradce je zavázán jednat čestně a svědomitě, důkladně využívat všech zákonných prostředků a uplatňovat je v užitku pro klienta. Hlavní devízou daňového poradenství je nezávislost, vysoká odborná způsobilost a v neposlední řadě profesní mlčenlivost a případná plná odpovědnost za vzniklé škody. (Daňari online, 2009)

2 OSOBNÍ A RODINNÉ FINANCE

Osobní finance lze definovat jako „*aplikaci principů finanční ekonomie na individuální (a rodinná) finanční rozhodnutí*“. Naučit se znalosti osobních financí a následnému užití jejich doporučení při tvorbě našeho finančního rozhodnutí zajistí, že tato rozhodnutí budou efektivní a povedou ke splnění předem stanovených cílů. Dle Callaghana jsou pro oblast osobních financí zásadně nejdůležitější tyto čtyři faktory: měnící se sociální a ekonomický kontext, věk osoby, vztahy mezi osobami a domácnostmi a plánování osobních financí. (Filip, 2006, str. 188; Callaghan, 2012)

2.1 Sociální a ekonomický kontext

Pod pojmem sociální kontext chápeme změny, které proběhly ve společnosti a mají dopad na finance každého jednotlivce. Tyto změny závisí především na přístupu k penězům a vnímání hodnoty financí. Dále na naše rozhodnutí má nesporný vliv nastavená vládní politika a platná legislativa. Jedním z důležitých ekonomických faktorů, které mají vliv na osobní finance, jsou daně a inflační míra. S rostoucím technologickým vývojem roste potřeba jedince na sebeuspokojení, jak hmotná tak i nehmotná. V moderní společnosti roste míra životních standardů vysokým tempem, a to s sebou přináší neustálé zvyšování spotřeby. Jednotlivci nakupují velké množství věcí, jež potřebují ke své fyziologické potřebě a pocitu bezpečí, ale v posledních letech i věci, které primárně přinášejí uznání a prestiž. Vlivem tohoto faktoru se roztočila nezastavitelná spirála, kdo bude mít nejnovější model onoho statku a bude se jím moc chlubit před ostatními. Tato vlastnost se stala základním kamenem dnešní společnosti, kdy si statky nekupujeme primárně k zabezpečení života, ale bereme trend nakupování ve velké míře jako koníček. Narůstající potřeby měly za následek, že lidé začali více využívat finanční produkty, které by jim dopomohly k získání většího množství statků. Velké přízvi se začaly těšit zejména produkty, jež nám dovolili žít na dluh. Tímto způsobem se spousta domácností dostala do dluhové pas-ti. (Novesky, 2009, str. 13)

Dalším faktorem, který ovlivňuje naše osobní finance, je v poslední době politické prostředí. Nastavena politika vládní koalice a její zákony a reformy mají obrovský vliv na osobní finance. Názorným příkladem může být Československo, jež v období mezi roky 1948-1989, kdy v naší zemi neexistovalo tržní hospodářství a lidé využívali pouze vládou stanovené produkty, jelikož všechny spořitelny byly sloučeny do jedné, když v roce 1953 proběhla měnová reforma, která měla za následek, že všechny mzdy, důchody a úspory ztratily na své hodnotě. A jediným možným způsobem, jak si uložit peníze, bylo založit si vkladní knížku. To zapříčinilo, že dnes, po pádu komunismu, lidé stále preferují likvidní a nízkonákladová aktiva, která nepřinášejí vysoký výnos a málokdy přesáhnou inflaci. (Filip, 2006, str. 40 – 43, Smrčka, 2007, str. 16 – 17)

Tímto se dostáváme k pojmu inflace. Inflace je definována jako „*všeobecný růst cenové hladiny v ekonomice. Nejčastěji se inflace měří indexem spotřebitelských cen. V indexu spotřebitelských cen se porovnávají ceny vybraných výrobků a služeb a přisoudí se jim podíl podle toho, jak se podílí na celkové spotřebě domácnosti. Porovnáním hodnoty tohoto indexu v různých obdobích se získá míra inflace*“. (Peníze, c2009)

Inflaci může spousta lidí brát negativně, ale její mírná forma se považuje za znak rostoucí ekonomiky a je doprovázená růstem spotřebitelským cen. Pokud nechceme, aby naše uložené finance ztrácely na hodnotě, například na běžném účtě, je potřeba naše uspořené peníze investovat do jiných produktů, které mohou překonat inflaci, nebo ji alespoň zmírnit. Investování s sebou přináší i jistá rizika, kdy můžeme o naspořené finance přijít.

Následným činitelem, který působí na osobní finance a má velký vliv, jsou daně. Daňový systém je v ČR rozdělen na přímé a nepřímé daně. V této práci se budu zabývat jen přímou daní, nepřímé daně mají malý vliv na osobní a rodinné financování.

Přímé daně lze přesně specifikovat osobu (daňový subjekt), která bude daň platit. Plátce těchto daní je zároveň poplatníkem. Daň se obvykle odvádí z jeho příjmů nebo majetku. (Filip, 2006, str. 198 -199)

2.1.1 Daňové odpočty, slevy na dani (§ 35ba)

Plátcí daně z příjmů mají možnost si uplatnit různé slevy na dani. Odčitatelné položky se odečítají od základu daně. Až poté, co si základ daně snížíte o odčitatelné položky, se ze základu daně vypočítá 15% daň z příjmu. V daňovém priznání k dani z příjmu fyzických osob za rok 2017 můžeme uplatnit následující slevy z vypočítané daně: (Kučerová, 2017, s. 59; Marková, 2017, s. 50)

2.1.1.1 Sleva na poplatníka

Základní roční sleva, kterou může využít každý poplatník FO (i podnikající důchodce, uchazeči vedení na úřadů práce, nebo matky na mateřské dovolené), za předpokladu, že měl alespoň část roku zdanitelné příjmy. Sleva se uplatní vždy v roční výši, primárně nezáleží, kolik měsíců ve skutečnosti výdělečná činnost trvala. Výše roční slevy činí 24 840 Kč. Poplatník uplatní slevu měsíčně podle tiskopisu Prohlášení poplatníka, každoročním zúčtováním u zaměstnavatele, nebo podáním daňového priznání. (Kučerová, 2017, s. 59; Marková, 2017, s. 50)

2.1.1.2 Sleva na manželku/manžela

Sleva se uplatňuje pouze ročně, nejde uplatnit měsíčně. Roční sleva dosahuje částky 24 840 Kč. Poplatník slevu může využít jen v případě, že manželka/manžel (možnost uplatnit i pro registrované manželství) žije ve společně hospodařící domácnosti. V situaci, kdy dojde k rozvodu manželů v průběhu roku, se částka počítá poměrově z částky 24 840 Kč a to 1/12 z částky za každý měsíc. Jednou z dalších podmínek je, že příjem osoby nesmí přesáhnout částku 68 000 Kč, do této částky se započítává hrubá mzdu, hrubý příjem z podnikání, pasivní příjem z pronájmů, důchodů ze sociálního zabezpečení a dalších dávkám v nezaměstnanosti, nezapočítá se zde rodičovský příspěvek, nebo sociální podpory, nebo dokonce stipendium při soustavné přípravě na budoucí povolání. Dále si slevu poplatník nemůže odečíst, pokud uplatňuje výdaje formou paušálu. Pokud osoba, na kterou se uplatňuje sleva má, průkaz ZTP/P, činí tato částka 49 680 Kč. (Kučerová, 2017, s. 60; Marková, 2017, s. 51)

2.1.1.3 Sleva na studenta

Studenti mají nárok na slevu jen po dobu, kdy se soustavně připravují na své budoucí povolání studiem. Tato částka je stanovena ve výši 4 020 Kč ročně, měsíčně činí 335 Kč. Tato sleva se studentovi nevyplatí využívat, jelikož její případné další snížení základu daně již není možné, tedy pokud student pracuje na DPP a jeho měsíční hrubá odměna přesáhne 10 000 Kč. Student má nárok na slevu za každý započatý kalendářní měsíc, kdy se připravoval na své budoucí povolání. Sleva na studenta je určena pro prezenční, kombinované i dálkové studenty, je určena i pro studenty jazykových škol. Slevu můžou uplatnit i studenti, kteří studují v zahraničí. (Kučerová, 2017, s. 61; Marková, 2017, s. 49)

2.1.1.4 Sleva ZTP/P

Sleva pro držitele průkazu ZTP/P se od letošního roku má měnit, přiznání měsíční slevy na dani bude záležet na zdravotním posudku postižení ZTP/P k prvnímu dni měsíce, nebude záležet na pořízení průkazu ZTP/P. Prozatím je částka pro držitele průkazu ZTP/P 16 140 Kč ročně, měsíční částka činí 1345 Kč. K prvnímu vyplacení je důležité přiložit průkaz ZTP/P. (Kučerová, 2017, s. 60; Marková, 2017, s. 51)

2.1.1.5 Sleva na invaliditu základní a rozšířená

Základní sleva na invaliditu se dělí na 2 stupně první a druhý, tato částka činí 2510 Kč pro oba dva typy základního stupně. Rozšířená invalidita se uplatňuje, pokud osoba nepatří do prvních dvou rozdělení, tato částka činí 5 040 Kč měsíčně, tedy 420 Kč. Počítá se od prvního dne, kdy

byl osobě vyplacen první invalidní důchod. K posouzení třetího stupně nestačí lékařská zpráva od lékaře, ale je potřeba potvrzení z úřadu sociální správy. Také je důležité donést potvrzení o vyplacení invalidního důchodu, aby byla možnost prokázání, že invalidita nebyla v průběhu řízení zrušena. (Kučerová, 2017, s. 60; Marková, 2017, s. 50)

2.1.1.6 Sleva při umístění dítěte do předškolního zařízení

Sleva za umístění dítěte ve školce patří mezi daňové slevy, které byly zavedeny v roce 2014, tato sleva snižuje přímo vypočtenou daň z příjmů fyzických osob a lze ji uplatnit pouze za celý kalendářní rok.

V počátcích zákona v roce 2014 byl zákon pojat příliš široce a nebyly přesně definovaný druhy předškolních zařízení. Od roku 2016 se oblast zařízení poměrně snížila, již nebude možnost navštěvovat kterékoliv zařízení, ale okruh je přesně definován pravidly ZDP a doprovodnými předpisy, čímž se nově podle § 35bb odst. 6 ZDP rozumí:

- „*mateřská škola podle školského zákona nebo obdobné zařízení v zahraničí (může být státní, soukromá podle školského zákona, ale i např. lesní školka),*
- *zařízení služby péče o dítě v dětské skupině – zde je nutná registrace dětské skupiny u Ministerstva práce a sociálních věcí („MPSV“) pro uznatelnosti slevy za školkovně (pokud dětská skupina není registrována u MPSV, což je dobrovolné, nemůže si poplatník uplatnit slevu),*
- *zařízení péče o dítě předškolního věku provozovaná na základě živnostenského oprávnění, pokud charakter takto poskytované péče je srovnatelný s péčí poskytovanou:*
 - *zařízením služby péče o dítě v dětské skupině, nebo*
 - *mateřskou školou podle školského zákona.“ (Marková, 2017, s. 51)*

Slevu po splnění následujících podmínek může rodič uplatnit.

- Dítě žije ve společně hospodařící domácnosti, u prarodičů můžeme uplatnit v případě, že bylo dítě svěřeno do plné péče.
- Částka musí přímo souviset se zdaňovacím obdobím a částka nesmí být zahrnuta, v daňových výdajích podle §7 zákona z příjmu.
- Lze uplatnit maximálně ve výši 11 000 Kč na každé dítě. (Kučerová, 2017, s. 61; Marková, 2017, s. 50-51)

2.1.1.7 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

Daňové zvýhodnění na dítě je jediné, u kterého může nastat, že nám vznikne záporná daň. Uplatňuje se třemi formami, daňovou slevou, formou daňového bonusu, nebo kombinací předchozích variant. Daňové zvýhodnění může uplatnit jen jeden z rodičů a dítě musí žít ve společně hospodařící domácnosti. Výše daňového zvýhodnění u prvního dítěte je 13 404 Kč, měsíční

částka činí 1 117 Kč. U druhého dítěte tato částka činí 17 004 Kč měsíčně, tato částka dosahuje 1 417 Kč. U třetího a dalšího dítěte tato částka narostla na 20 604 Kč, měsíční zvýhodnění je 1 717 Kč. Jednou z podmínek k vyplacení daňového bonusu je, že poplatník musí v měsíci, kdy dojde k daňovému bonusu, dosáhnout alespoň poloviny minimální mzdy. Nastane-li skutečnost, že dané dítě je držitelem průkazu ZTP/P, tak se částka k vyplacení zdvojnásobuje. (Kučerová, 2016, s. 62-64)

2.1.2 Státní příspěvky a úlevy na dani

2.1.2.1 Úroky z hypotéky a úvěru ze stavebního spoření

Odpočet od základu daně se týká jen úvěrů ze stavebního spoření nebo hypotečních úvěrů poskytnutých bankou, není možné slevu uplatnit na hypotéky od nebankovních institucí. Základní podmínkou je, že úvěr musí být poskytnut na vyřešení bytových potřeb. Také je zde možnost odečíst si úroky z úvěru na koupi pozemku, pokud výstavba bude zahájena do 4 let. Ověření o této skutečnosti dokládáme povolením nebo ohlášením o plánovaném zahájení stavby. Ze základu daně si můžeme odečíst maximálně úroky ve výši 300 000 Kč. Při stávající 15% sazbě daně z příjmů dosahuje daňová úspora 45 000 Kč za rok. Zaplacené úroky nemůžeme uplatnit, pokud budova slouží k podnikatelské činnosti, nebo slouží k pronájmu a částečně k bydlení. (Kučerová, 2017, s. 57)

2.1.2.2 Životní pojištění

Další velmi používanou odčitatelnou položkou od základu daně jsou platby za životní pojištění. Odpočet je za stropován na částce 12 000 Kč. Existuje možnost mít uzavřených více životních pojistek a od základu se bude odečítat jejich suma, ale částka nesmí přesáhnout 12 000 Kč. Během doby, kdy poplatník snižuje základ daně za životní pojištění, nesmí porušit žádnou podmínku, kterou stanovuje stát. U sjednaného rizikového životního pojištění není možnost uplatnit slevu na dani. (Janda, 2011, s. 117-119; Kučerová, 2017, s. 58-59)

plnění sjednáno po 60 měsících od uzavření smlouvy

- „plnění nejdříve v roce, kdy poplatník dosáhne věku 60 let
- u pojistné smlouvy s pevně sjednanou částkou pro případ dožití s pojistnou dobou od 5 do 15 let má sjednanou pojistnou částku alespoň 40 000 Kč a u pojistné doby nad 15 let aspoň 70 000 Kč.

podle podmínek pojistné smlouvy není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy“ (Kučerová, 2017, s. 58-59)

2.1.2.3 Doplnkové penzijní spoření

Během spoření můžeme uplatnit nárok na daňový odpočet. Základní podmínky pro nárok na daňový odpočet jsou následující.

- „Při celkovém vlastním příspěvku 3 000 Kč/měsíc je dosaženo maximálního snížení daňového základu účastníka, a to o 24 000 Kč/rok
- Maximální úspora pro účastníka při sazbě daně 15 % je pak 3 600 Kč/rok.
- Daňový odpočet nelze uplatnit z příspěvku 3. osoby a zaměstnavatele.
- V případě předčasného ukončení smlouvy (odbytným), pokud účastník uplatňoval daňové odpočty, musí sám provést zpětné dodanění, a to za období od 1. 1. 2006 (podle zákona o dani z příjmu) “. (Srovnávač, 2017)

Statní příspěvek maximálně využijeme, když budeme odvádět měsíčně částku 1000 Kč. Nejvyšší možný bonus dosáhne účastník, který odvádí ročně do penzijního připojištění 36 000 Kč.

Daňový odpočet v této chvíli činí 24 000 Kč. (Kučerová, 2017, s. 58)

Výše odpočtu ze základu daně z doplnkového penzijního připojištění (Vlastní zpracování)

Tabulka 1 Výše odpočtu ze základu daně z doplnkového penzijního připojištění

(Vlastní zpracování)

Příspěvek účastníka (v Kč)	Státní příspěvek (v Kč)	Daň z příjmu (v Kč)	Zvýhodnění ze strany státu (v Kč)
300	90		1 080
400	110		1 320
600	150		1 800
800	190		2 280
1 000	230		2 760
1 100	230	180	2 940
1 400	230	720	3 480
2 000	230	1 800	4 560
3 000	230	3 600	6 360

2.1.2.4 Odpočet bezúplatného plnění pro fyzické osoby

Bezúplatné plnění může mít různou podobu, například finanční, movitou i nemovitou, ale i poskytnuté služby. Věcná bezúplatná plnění, nebo služba musí být řádně oceněny podle zákona o ocenění majetku. Úhrnná hodnota musí přesáhnout ve zdaňovacím období částku 1 000 Kč, nebo 2% ze základu daně. Podmínky stanovení dolního limitu jsou, že částka musí překročit minimálně jednu z podmínek. Hodnota bezúplatného plnění nesmí během zdaňovací období přesáhnout hodnotu 15% ze základu daně.

Do bezúplatného plnění můžeme zahrnout i darování krve, kostní dřeně. Hodnota odběru je

zákonem stanovena částkou 2000 Kč. Hodnota orgánu od žijícího dárce činí 20 000 Kč. (Kučerová, 2017, s. 57)

2.1.3 Shrnutí daňové problematiky v 6 bodech, od pana Filipa, která shrnul ve své knize.

- První podmínkou je platit daně v co nejpozdější možnou dobu. Tato podmínka souvisí s hodnotou peněz v čase, kdy přičiněním inflace částka klesá. Z toho vyplývá, že čím později zaplatíme požadovanou částku, reálná hodnota bude nižší.
- Další pravidlem pro co nejnižší daně je uplatnění daňového testu, tz., že lze aplikovat během daňového období nulovou daň. Daňový test se využívá při prodeji cenných papírů, prodeji domu.
- Následujícím pravidlem jsou daňově uznatelné náklady, jež by měly být uplatněny. Tato zásada se týká především podnikatelů. Poučka říká, že daňové výdaje, které úzce souvisí s podnikáním, by si měl podnikatel uvádět v daňové evidenci a účetnictví.
- Dále nesmíme určitě zapomenout na odečitatelné položky ze základu daně. Do této kategorie zařazujeme slevy na dítě, slevu na manželku, dary příspěvkovým organizacím, odběry krve.
- Také lze využít daňově uznatelná aktiva a pasiva. Do této skupiny řadíme životní pojištění, penzijní připojištění a úroky z hypoték.
- V neposlední řadě je důležité zvolit pro nás nevýhodnější druh podnikání, jelikož pro fyzické osoby se uplatňuje jiná daň než na právnické osoby. (Filip, 2006, str. 198 -199)

2.2 Rozložení osobních financí dle věku

Dalším faktorem v osobním finančním plánování je faktor času, který je jeden z nejdůležitějších veličin. Během našeho života se skladba našich příjmů a výdajů liší, jedinec podstupuje různá rizika a v neposlední řadě si musí určit cíle a potřeby. Proto je velice důležité dbát na věk osoby, pro kterou tvoříme finanční plán. Je patrné, že k financím se jinak postaví student, muž středního věku, nebo muž v důchodu. Naše potřeby a priority se s věkem hodně mění a to samé souvisí také s finančními produkty, které potřebujeme během života. Podle Filipa se tyto potřeby a priority dělí na čtyři fáze osobních a rodinných financí dle věku. První fázi říkáme „*nízké úspory*“. Tato fáze života končí ve většině případů s dostudováním školy a během studia jedinec spoléhá na podporu, případně si přivydělává na brigádách, jeho příjem je primárně určen jen ke spotřebě, žádný jiný příjem nemá. Po dostudování školy přichází druhá fáze života, kdy si student najde první trvalé zaměstnání. Během této fáze života většinou nastává, že jedinec nemá možnost ve většině případů získat dostatečný obnos peněz na nájem, energie, vybavení domácnosti.

V této době nastává situace, že si student bude muset peníze vypůjčit od bankovní instituce, jelikož z platů nemůže uhradit všechny výdaje. Student si začne ve druhé etapě života tvořit finanční rezervu, která by podle finančních poradců měla dosahovat tří až šestinásobek průměrných výdajů jednotlivce. Třetí etapou života mladého člověka je fáze „výpůjček“. Během této etapy života si mladý člověk zakládá společnou domácnost. V této době nastává, že celkový příjem domácnosti přesahuje výdaje. Přebytké peníze začne rodina ukládat do různých finančních produktů, například doplňkového penzijního spoření, spořicíh účtů, podílových fondů. V průběhu této fáze si mladá pár pořizuje dům, nebo byt, který rodinný rozpočet zatíží na několik let dopředu. K pořízení nemovitosti rodina využije financování hypotékou. V této fázi života se pár rozhodne k založení rodiny. Děti velice zatíží rodinný rozpočet, jelikož jejich vzdělání, výchova a potřeby stojí podstatnou část rozpočtu. V této fázi se i páry připojišťují na případný výpadek mzdy jednoho z rodičů, dále využívají služeb pojišťoven, kdy využívají životní a úrazové pojistky při případné nehodě jednoho z partnerů.

Další fází jsou „investice“, do této situace se rodiny s dětmi dostávají kolem padesátého roku života, bezdětné rodiny dříve. Během této fáze života začínají žít děti bez pomoci rodičů a v této chvíli nastává, že rodiče mají více volných peněžních prostředků. Finančně gramotní rodiče v této chvíli začínají volné prostředky investovat do cenných papírů, podílových fondů či jiných aktiv. Jmění rodiny dosahuje nejvyšší hodnot. V průběhu této fáze se rodiny začínají připravovat ve větší míře na plánování finančních toků pro penzijní věk.

V poslední fázi se dostáváme k „čerpání majetku“. V průběhu této fáze dochází ke snížení aktivního příjmu, jelikož osoba končí v zaměstnání a vstupuje do penze. Měsíční mzdu částečně nahradí starobní důchod, dále výplaty z penzijních fondů případně z jiných finančních nástrojů, do kterých jsme investovali v průběhu života. Pokud i nadále investujeme, převedeme si většinu prostředků z rizikových fondů do konzervativních. (Filip, 2006, str. 220 – 225)

2.2.1 Vztahy mezi jednotlivci a domácnostmi

Model, jenž byl představen v minulé části, nemusí platit za všech okolností, i když pro představu je velice důležitý. Vznikají totiž velké rozdíly v přebytku v rozpočtu mezi rodiny s dětmi a bez dětí. Velikost osobního bohatství nezáleží jen od počtu dětí v rodině, ale nedílnou součástí je i struktura domácností. Velký dopad na domácnost mají změny, které probíhají ve společnosti. Tradiční složení rodiny, kdy v každé rodině žilo několik dětí, v posledních letech ustupuje do pozadí domácnostem jednočlenným, samoživitelům a bezdětným. Při tvorbě osobního finančního plánu je velice důležité dbát na to, kolik vyživovaných osob žije v domácnosti.

Z této konstelace vychází, že nejvýhodnější variantou pro budování majetku bude bezdětný pár. V rozpočtu bezdětných párů vznikají přebytky daleko dříve, než v tradičních rodinách. Další variantou jsou jednočlenné domácnosti. Do této kategorie patří lidé ekonomicky nezávislí, kteří upřednostnili kariéru před rodinou a mají tím pádem vyšší příjem než průměrný plat, na druhé straně tito lidé mívají velice finančně náročné zájmy. Nashromáždít peníze se jednočlenným domácnostem daří hůře než tradičním rodinám. Dalším fenoménem poslední doby jsou domácnosti samoživitelů a rozvedených lidí. Osobní bohatství roste nejpomaleji ze všech skupin. Tato skupina má většinou nižší příjem a o své výdaje se nemůže s nikým podělit a v neposlední řadě se musí postarat o své dítě. Po rozvodu přijde jedinec o polovinu svého majetku, který se dělí na dva díly.

Akumulovat finanční majetek se jim proto obvykle daří pomaleji než párům s dětmi. Dalším typem domácností jsou domácnosti samoživitelů a rozvedených lidí. Jejich osobní bohatství roste zdaleka nejpomaleji. Nejen že se o své výdaje nemají s kým podělit, ale navíc musí ze svého příjmu uživit i děti. Při rozvodu navíc jedinec přichází o polovinu majetku v důsledku jeho dělení. (Filip, 2006, str. 225)

2.3 Plánování osobních financí

V minulých podkapitolách jsem představil faktory, které mají značný vliv na osobní finance jednotlivce. V průběhu tvorby finančního rozhodnutí musíme brát na zřetel všechny vyjmenované faktory a počítat s nimi do budoucna. Tímto způsobem předejdeme budoucím přešlapům v našem osobním finančním plánování. Výhradně důsledným dodržováním principů a zásad finančního plánování dosáhneme kýženého výsledku. Nesmíme podlehnout pokušením konzumního života, snažit se v co v největší míře ochránit finanční majetek před inflací a mít co nejnižší daňovou zátěž. Další důležitou věcí je uvědomění si, v jaké fázi života se nacházíme a přizpůsobit se rizikům, která nás mohou potkat, a usnadnit naše rozhodnutí. Hlavním smyslem finančního plánování je nalezení ideálního způsobu financování našich potřeb. S vyšším počtem našich cílů, kterých chceme dosáhnout v určitém časovém horizontu, je kladen významný vliv na finanční plánování. Cílem finančního plánování je stanovit si mezi cíli priority.

Pečlivým rozborem našich jednotlivých cílů zjistíme, které cíle jsou pro nás důležité a splnitelné, a následně vyloučit cíle méně podstatné. Každý finanční cíl si nese své finanční vyjádření, v daném časovém horizontu může nastat situace, kdy nám na naše vytýčené cíle nevystačí finanční prostředky. Tudíž v této chvíli dáme přednost cílům, jež mají pro nás vyšší prioritu, ale existuje možnost, že nalezneme i jiný způsob financování a daného cíle se nemusíme vzdávat.

Finanční plánování nám napomáhá zjistit, jaké máme vlastní možnosti k vytýčení vlastních cílů a jaké možnosti nám nabízí finanční trh. Zvládnutím nástrojů a principů finančního plánování a výbornou znalostí finančních produktů docílíme efektivního plánování. Kromě toho se nám podaří eliminovat negativní dopady nečekaných událostí. V situaci, kdy získáme kontrolu nad našimi financemi a naučíme se plánovat do budoucna, předejdeme možným rizikům, budeme během života schopně svižně reagovat na nečekané životní události, čímž odstraníme možné negativní dopady na našeho finančního plánování. Nevytvořením finančního plánu mohou během života nastat nesprávná finanční rozhodnutí a tím pádem dojde k odložení našich cílů, například neočekávatelných situací vážné nemoci a tím pádem ztráty příjmu, proto dojde ke zhoršení životní situace jedince. (Syrový, 2005, str. 10)

2.4 Osobní a rodinné finance ve vztahu ke klientovi

Cílem finančního plánování je vytvoření finančního plánu, jehož sestavení není jednoduché a dokonce může trvat několik měsíců. Než nastane vytvoření plánu, musíme v průběhu časového úseku zaznamenávat naše výdaje, následně se musíme zaměřit na naše cíle, které chceme splnit, poté si vybereme finanční produkty, díky, jejichž pomocí dosáhneme cílů. V průběhu tvorby finančního plánu nesmíme opomenout tvorbu finančních rezerv v situaci, kdy nastane neočekávatelná finanční situace, jen tak lze předejít rizikům. Při vytváření finančního plánu je zapotřebí se řídit následnými fázemi: analýzou příjmů a výdajů, definicí cílů, tvorbou plánu, realizací a následnou kontrolou. (Filip, 2006, str. 275)

2.4.1 Rodinný rozpočet analýza příjmů a výdajů

Prvním krokem při tvorbě rodinného rozpočtu je vytvoření přehledu příjmů, výdajů a volných prostředků. Pomocí analýzy dojdeme k 3 možným variantám.

- **Přebytkový rozpočet** – Nejlepší možná situace nastává v případě vyšších příjmů než výdajů. S vytvořených rezerv můžeme přebytečné peníze investovat a tím vytvořit další příjmy.
- **Vyrovnaný rozpočet** – V dalším případě dochází k situaci, kdy se příjmy rovnají výdajům. Potencionální rizikem vyrovnaného rozpočtu je případné riziko ztráty příjmů a je třeba se proti tomuto riziku pojistit.
- **Schodkový rozpočet** – Nejhorší varianta nastává ve chvíli, kdy výdaje převyšují příjmy. V této situaci řešíme dorovnání rozpočtu půjčkou či úvěrem, což s sebou nese další náklady ve formě nákladových úroků, a v nejhorším případě nás může zavést až do dluhové pasti a případné exekuci. (Nováková a Sobotka, 2011, s. 308)

Finanční poradce provede v domácnosti analýzu všech příjmů a výdajů a stanoví měsíční rodinný rozpočet. Po přezkoumání analýzy zjistí finanční poradce, v jaké situaci se rodina nachází. Pro výpočet finanční situace je doporučeno používat kalkulačku rodinného rozpočtu. Dále používáme software, pomocí výpočtu kontrolujeme finanční příjmy a výdaje rodinného rozpočtu, tím odhalíme případné slabiny rozpočtu, objevíme finanční rezervy a předejdeme případně dalším hrozbám. Pomocí výpočtu se zjednoduší práce s daty a data budou dávat větší smysl. Z výsledných výsledků budeme vycházet při tvorbě finančního plánu. (Ryan, 2011)

2.4.1.1 Analýza příjmů

Příjmy domácnosti podle Nováka a Sobotkové dělíme na:

- Příjmy ze zaměstnání – do této kategorie zahrnujeme platy, mzdy, ale i další příjmy od zaměstnavatele, například cestovné, stravenky.
- Sociální příjmy – převážně sem zahrnujeme příjmy, které poskytuje stát například rodičovský příspěvek, podpora v nezaměstnanosti, přídavky na děti apod.
- Nepravidelné příjmy – jednorázové příjmy, do této kategorie řadíme výhry v loterii, prodej starých nepotřebných věcí apod.
- Pasivní příjmy - následující kategorii vystihují příjmy z úroků, pronájmů, dividend apod.

Nejdůležitější složkou rodinného rozpočtu jsou příjmy stabilní, tj. příjmy, se kterými pravidelně kalkulujeme. Do těchto příjmů hlavně zahrnujeme příjmy ze zaměstnání a sociální příjmy. (Nováková a Sobotka, 2011).

2.4.1.2 Analýza výdajů

Jedním z nejdůležitějších aspektů rodinného rozpočtu jsou výdaje. Jejich proměnlivost je značná, oproti příjmům, které jsou většinou stabilní. Jejich nedostatečná kontrola může napáchat velké škody v rozpočtu a v konečném důsledku může vést až do dluhové pasti. Proto je důležité své výdaje neustále kontrolovat. Následně je důležité své výdaje rozdělit podle důležitosti a jednotlivým výdajům přiřadit význam. Podle Nováka a Sobotky dělíme výdaje do 7 kategorií.

Běžná spotřeba – složka rozpočtu, již ovlivňuje velké množství faktorů a mnohdy se velikost měsíc od měsíce velmi liší. V minulých kapitolách jsem zmínil, že je důležité sledovat výdaje člena domácnosti minimálně po dobu 6 měsíců a výslednou částku zprůměrovat. V případě vysoké běžné spotřeby jsem schopni výdaje poměrně lehce snížit pomocí nákupu zboží ve slevě, v akčních nabídkách apod. (Nováková a Sobotka, 2011)

- Bydlení – do této kategorie řadíme veškerý výdaj související s bydlením. Velikost výdajů se poměrně hodně liší podle toho, jestli osoba bydlí ve vlastním bydlení, nebo v podnájmu. Do výdajů za bydlení zahrnujeme vodu, energie, fond oprav, apod.
- Vzdělávání, luxus, zábava – nejsnadnější složka rozpočtu na redukci výdajů. Do této kategorie zahrnujeme zábavu, zájmy, dovolené, internet, kabelové připojení.
- Ochrana – zahrnuje hlavně pojištění majetku, života nebo odpovědnosti. Jednotlivé výdaje musíme rozpočítat na měsíce, jelikož některé se platí ročně.
- Spoření, investice – ukládání finančních majetků do finančních produktů, například stavební spoření, investice v podílových fondech, nebo penzijní připojištění.
- Dluhy – zařazujeme do této kategorie všechny půjčky všech druhů, od spotřebitelských úvěrů až po hypoteční úvěry. Jeden z nejdůležitějších výdajů spolu s výdaji na lidskou domácnost. Výdaje z dluhů musíme platit přednostně, jelikož případné zpoždění nám může přivodit další výdaje a následné zhoršení situace.
- Ostatní – do těchto výdajů řadíme výdaje, které nespádají ani do jedné předešlé skupiny, tedy pokud nějaké takové vykazuje rozpočet. (Nováková a Sobotka, 2011)

Během sestavování rozpočtu je třeba dbát na několik zásad, v případě situace, kdy nemáme možnost dohledat přesný výdaj, je třeba cenu určit pomocí odhadu, v dalším kroku musíme mezi dvojím započtením výdajů, ale současně nesmíme vynechat žádnou položku. Při určení ceny pomocí odhadní ceny je vhodné cenu nadhodnotit než podhodnotit. (Novotný, 2009).

2.4.2 Analýza majetku rodiny

Do kvalitní analýzy rodinných financí nepatří jen analýza rodinného rozpočtu, která slouží k zjištění aktuální hospodaření rodiny, ale dalším důležitým aspektem je analýza rodinného majetku. (Nováková a Sobotka, 2011).

K vytvoření seznamu majetku není potřeba vytvořit složitou analýzu jako v případě analýzy příjmů a výdajů rodiny, ale je třeba dbát na určité principy. Majetek v domácnosti zařazujeme v pořizovacích historických cenách, ale v průběhu roku málokdy promítneme opotřebení, které cenu majetku snižuje, rozdíl vlivu času na umělecké předměty, kdy zase naopak cena roste. Rodina může mít i aktiva, která jí v průběhu přinášejí příjmy, do této kategorie řadíme dluhopisy, akcie, nemovitosti apod. Další kategorií je majetek, jenž slouží k podnikání, například zásoby, stroje, automobily. Majetek rozdělujeme podle Nováka a Sobotky následujícím způsobem:

- Nemovitosti – dům, byt, pozemek, garáž
- Věci movité – auta, umělecká díla, šperky
- Finanční majetek – peníze, cenné papíry, penzijní připojištění
- Nehmotný majetek – software, licence, patenty
- Pohledávky - představuje oprávnění příslušného subjektu k plnění ze strany druhé osoby

2.5 Optimalizace rodinného rozpočtu

Po zapsání všech příjmů a výdajů a sestavení rodinného rozpočtu podle výsledné situace zjistíme, jak budeme postupovat. Pomocí optimalizace vybereme nejvýhodnější variantu pro klienta a navrhneme mu řešení. Smrčka uvádí dvě základní metody optimalizace rozpočtu. (Smrčka, 2010).

- Snížení výdajů – primárním úkolem u této metody je snížit výdaje pod hranici příjmů. Během této metody postupně vyřazujeme výdaje, které nejsou důležité pro naši potřebu.
- Zvýšení příjmů - těžší možnost, jelikož výdaje se snižují snáze, než zvyšují příjmy. Příjem můžeme zvýšit změnou zaměstnání, nebo si najít druhou práci, přivýdělek, pronajmout byt atd. (Smrčka, 2010).

2.5.1 Finanční plán

Finanční poradce vytvoří přesný finanční plán, jenž bude přímo vytvořen klientovi na míru. Pomocí finančního plánu vytvoříme jasnou cestu k dosažení stanoveného cíle v časovém horizontu a přímo vytyčení přesných finančních produktů k jeho dosažení. Nedílnou součástí finančního plánu je zabránit nepříznivým situacím, které mohou nastat při plnění plánu, nebo oddálení našeho cíle. Zároveň nám finanční plán určí pravidla, která nesmíme překročit v průběhu plnění plánu. Během sestavování finančního plánu dbáme na tyto body podle Syrového:

- Cíle – vytyčení životních priorit
- Zdroje – zjištění finanční náročnosti priorit a jejich vyčíslení
- Rizika – pojistit se proti možným rizikům
- Přiřadit cílům zdroje – rozložit mezi jednotlivé cíle finanční prostředky (Srový, 2011).

Srový říká, že každý klient musí mít přesně stanovený cíl, jinak není možné neúčelně využívat finanční produkty. Každý klient, jenž si odkládá peníze, např. nedoplňkové penzijní spoření, nebo investuje, pravděpodobně neutratí peníze jen tak z rozmaru. Od stanovení cíle přichází strategie a vhodný výběr finančních produktů. Finanční plán se v průběhu života aktualizuje,

jelikož životní priority se během života mění. Hlavně by nás měl ochránit proti případným dluhům, jelikož plán zahrnuje i finanční rezervu. (Srov. Syrový, 2011).

3 ANALÝZA VYBRANÝCH PRODUKTŮ FINANČNÍHO TRHU V ČR

3.1 Investování a spoření

Pojmy spoření a investování jsou pro ekonomicky nevzdělané jedince jeden a tentýž stejný pojem a i když mají hodně společného, v mnoha kriteriích se liší. (Syrový a Tyl, 2014, s. 53)

3.1.1 Spoření

Pod pojmem spoření se skrývá odložení peněz stranou pro případné budoucí použití. Rozhodnutí spořit má mít přesný účel, například je lze použít na nečekané události, které s sebou nesou finanční výdaje, například na studia dětí, ale také na dovolenou. Dokonce můžeme volné finanční prostředky spořit doma pod matrací, nebo využít služeb banky a využitím příslušných finančních produktů. Všechny uvedené možnosti spolu úzce souvisí, když mluvíme o spoření, konáme bez tzv. investičního rizika. Když se rozhodujeme, musíme si určit, která kritéria jsou pro nás důležitá. (Nováková a Sobotka, 2011, str. 170)

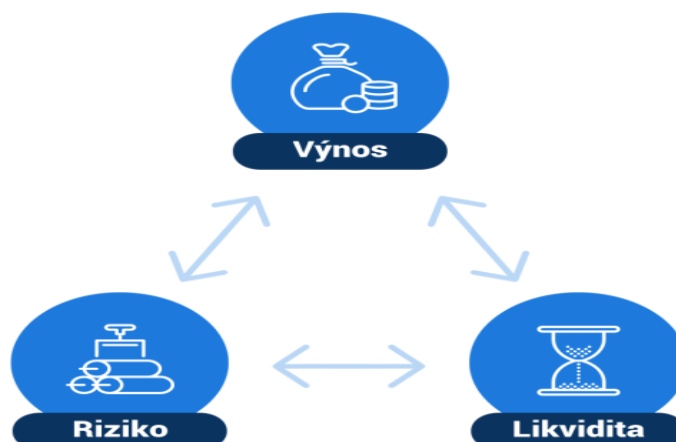
- Vyšší zhodnocení našich naspořených peněžních prostředků
- Co nejvyšší likvidnost finančních produktů
- Dbát na inflační riziko a bránit znehodnocení finančních prostředků

Investiční riziko – v podstatě se jedná o míru pravděpodobnosti, že hodnota naspořených finančních prostředků se sníží. Nejnižší finanční riziko mají fondy peněžního trhu. Během spoření hrozí malé riziko ztráty naspořených peněžních prostředků. Malá míra rizika sebou přináší minimální zhodnocení uložených prostředků, a proto nám hrozí inflační riziko. Inflační riziko nám snižuje hodnotu peněz a tzn., že si v budoucnu koupíme méně než dnes. (Nováková a Sobotka, 2011, str. 170)

3.1.2 Investování

Investováním v ekonomice označujeme tu část příjmů (důchodů), kterou vložíme do kapitálu. Kapitál má formu dlouhodobých statků, výnos se nedostaví okamžitě, ale umožní nám budoucí zvýšení spotřeby. Jednotlivec odloží určitou část volných finančních prostředků z rozpočtu a sníží současnou spotřebu se záměrem budoucího užitku z investice. Výsledný užitek může mít formu peněžního charakteru nebo také formu nepeněžního charakteru. Peněžní příjmy z investice plynou z delšího časového období, minimálně však 1 rok. Cílem investování je odložení současných peněžních prostředků, zabránění inflačního rizika a snížení hodnoty v čase, ale také aby hodnota postupem času rostla.

Každé investiční rozhodnutí s sebou přináší 3 základní prvky. Jsou jimi výnos, riziko a likvidita. Obecně platí: Čím menší je riziko, tím nižší je výnos. V jedné investici nejde skloubit všechna tři kritéria (maximální výnos, minimální riziko a vysoká likvidita). (Valach, 2006)

3-1 Investiční trojúhelník (Zdroj: vitsafar, c2017)

Riziko – hodnota mé investice bude nižší než na začátku, nebo nedosáhneme požadovaného výnosu a v neposlední řadě můžeme přijít o všechny naše investované peníze.

Likvidita – možnost peníze rychle a snadno použít na případné nečekané události.

Výnos – částka, která mi vynese peníze navíc oproti investici.

3.1.3 Podílové fondy

Následující téma by vydalo na celou bakalářskou práci, proto popíši jen základní pojmy. Podílové fondy spravují a zakládají investiční společnosti. Na trhu působí nepřeberné velké množství podílových fondů. Fondy dělíme podle investiční strategie, tzn. (teritoriálně zaměřené, sektorové, fondy velkých hráčů, ad.), složení tzn. (akciové, dluhopisové, smíšené, ad.) a způsobu řízení tzv. (aktivně, pasivně a indexově) a cílové skupiny. Jednotlivé fondy se dělí také podle stupnice rizikovosti na 7 skupin. Do první až druhé skupiny spadají fondy, které jsou velmi opatrné, do 3 skupiny spadají fondy opatrné, do čtvrté a páté skupiny řadíme fondy odvážné a do šesté a sedmé řadíme fondy velmi odvážné. Další důležitým faktorem u podílových fondů jsou poplatky. Prvním poplatkem je vstupní poplatek, tento poplatek se platí buď jednorázově, nebo postupně. Počítá se z velikosti investice, nebo je výše předem určená. Také zde máme poplatek výstupní, ale tento poplatek se účtuje ve většině případů jen, když je nízký vstupní poplatek. Dalším nákladem je manažerský poplatek počítá se z průměrné roční hodnoty fondu. Z toho

poplatku hradíme veškeré náklady spojené s provozem a odměnami manažerů. Některé fondy si účtují poplatek za výkonnost, tento poplatek platíme, když se náš fond dostane nad určitou hranici. A ještě tu máme total expense ratio tento ukazatel ukazuje celkovou nákladovost fondu v minulém účetním roce.

Uvedu 7 praktických výhod a 4 nevýhody podílových fondů.

1. Dostupnost a jednoduchost - převážná část OPF umožňuje vstoupit do fondů i klientům s malým kapitálem. Příkaz k nákupu podílu zadá klient jednoduše při podpisu smlouvy.
2. Rozšířené investiční možnosti - umožňuje všem investorům ve fondu se podílet na expanzi velkých firem účastí na investici, které za normální okolnosti nedosáhl.
3. Vytvoření osobního portfolia – Široká škála produktů nabízí klientovi nezměrně možnosti investování. Podílník má možnost si vybrat investiční strategii, pomocí fondů podle svých investičních cílů a investičního horizontu.
4. Snadný přehled o zhodnocení investice – Investiční společnosti uveřejňují kurz fondu minimálně jednou týdně. Výnosnost investice si jednoduše spočítáme aktuálním kurzem investice a vynásobíme počtem podílových listů. Případně odečteme poplatky vstupní a výstupní
5. Daňové zvýhodnění – V prvním případě pokud celý příjem z prodeje cenných papírů je vždy osvobozen od daně z příjmů (bez ohledu na výši příjmů), pokud mezi nabytím a prodejem uplynula doba delší než 36 měsíců. A druhá situace nastává, když úhrnný příjem z prodeje cenných papírů nepřesáhne v daném zdaňovacím období částku sta tisíc korun (§ 4 odst. 1v zákona o daních z příjmů).
6. Přijatelná likvidita – Klient může společnost zpětně požádat o zpětný prodej podílu podle aktuálního kurzu. Peníze obdrží klient na účet podle zákona nejpozději do 30 dnů.
7. Diversifikace rizika – Investiční společnost investuje do stovky titulů na trhu napříč sektory a tím dokáže efektivně rozložit investiční riziko.

Teď znázorním 4 nevýhody podílových fondů.

1. Investice není pojištěna – Základní nevýhodou OPF je, že investice není pojištěná. Na OPF platí přísně regulace ze strany zákonů a dále jsou dozorovány ČNB.
2. Výnos není garantován – Výnos předchozích období negarantuje podobný zisk v následujících obdobích. Hodnota investice se v průběhu času mění a není zaručena plná návratnost. Investiční riziko jde ve velké míře snížit určitou délkou investice.
3. Hodnota investice často kolísá – Během investice do riskantnějších fondů, například akciových, se v průběhu času hodnota kurzu akcie velmi kolísá.

4. Přírážky a srážky – Nákup podílových fondů s sebou přináší poplatky, tzn. vstupní a výstupní. (Kohout, 2013, str. 26 - 30; Patria, c2013)

3.1.4 Životní pojištění

Novák a Sobotka popisují pojištění takto: „*Vědomé vytváření finanční rezervy k úhradě potřeb nebo škod, které vzniknou pojištěným z nahodilých událostí (nahodilých jevů, které nesmí mít pravděpodobnost výskytu 1, tzn. nesmí se jednat o jev jistý). Tato rezerva se vytváří z prostředků pojištěných subjektů, tedy z pojistného, které je cenou za poskytované služby nebo též cenou za převzetí rizika.*“ (Nováková a Sobotka, 2011, s. 183; Šídlo, 2010, str. 11-12)

Životní pojištění je jedno z nejsložitějších finančních produktů na trhu, jednotlivé produkty pojišťoven se rozlišují v různých parametrech, ale princip zůstává stejný, vyplatit dohodnutou částku v případě nečekaných životních událostí. Životní pojištění pouze nezahrnuje riziko úmrtí, ale změny týkající se zdravotního stavu jedince, například vážný úraz, nemoc nebo invalidita. Jednotlivá rizika se pojišťují jednotlivě nebo v kombinaci s ostatními. Velký vliv na cenu pojištění má zdravotní stav, pohlaví a věk klienta. Po podepsání musí klient podstoupit zdravotní prohlídku. Životní pojištění dělíme na rizikové, investiční a kapitálové. (Šídlo, 2010, str. 11-14)

3.1.4.1 Kapitálové pojištění

Kapitálové pojištění je kombinací spoření a životního pojištění. První část pojištění slouží na pokrytí nečekaného rizika a druhá část pojištění slouží ke zhodnocení peněz. V případě smrti klienta vyplatí pojišťovna obě části pojištění. Dalším příkladem dodržení smlouvy dostane klient vyplacenou jen hodnotu kapitálovou. Pojišťovna má pevně stanovené investiční limity, které jsou dány národní vyhláškou. (Janda, 2011, s. 117-122; Nováková a Sobotka, 2011, s. 187-192; Smrčka, 2010, s. 170-176)

3.1.4.2 Investiční pojištění

U následujícího typu pojištění si klient při podpisu smlouvy zvolí poměr vkladu k investování a pojištění. Další výhodou oproti kapitálovému pojištění je zvolení fondu, kam budou naše peníze vloženy a možnost změny investiční strategie. U investiční doložky není garantovaný výnos. Pokud během plnění smlouvy nastane smrt pojištěnce je mu vyplacena pevně stanovená částka. Pokud dojde k dožití, je klientovi vyplacena částka, která je vázaná k hodnotě podílových vkladů k datu ukončení smlouvy. (Janda, 2011, s. 117-122; Nováková a Sobotka, 2011, s. 187-192; Smrčka, 2010, s. 170-176)

3.1.4.3 Rizikové životní pojištění

Tento typ pojištění je primárně určen na zajištění rodiny v důsledku smrti klienta. Při smrti klienta je pozůstalým lidem zaplacená částka, jež je stanovena ve smlouvě. Částka placená za následující pojištění je nejnižší, protože klient je pojištěn jen proti smrti. V případě, že klient má vysokou hypotéku, může uzavřít úvěrové životní pojištění, kde je částka postupně umořována, stejně jako klesající částky nesplacených úvěrů. Na následující typ pojištění není možnost uplatnění odpočtu na dani. (Janda, 2011, s. 117-122; Nováková a Sobotka, 2011, s. 187-192; Smrčka, 2010, s. 170-176)

3.1.5 Penzijní spoření

Základem penzijního připojištění jsou 2 fáze. Během první fáze připojištění klient odvádí pravidelně určitou částku danému subjektu. Ve druhé fázi nastává situace, kdy začneme postupně čerpat naspořenou částku. Doplnkové penzijní spoření je na českém trhu jedno z nejžádanějších, i když není zákonem pojištěno. (Janda, 2011, s. 67-74; Syrový a Tyl, 2014, s. 183-191, Filip 2013)

3.1.6 II. pilíř penzijního připojištění

Existence penzijního připojištění v České republice se datuje od roku 1994. V roce 2013 došlo k velkým změnám v penzijním připojištění, II. pilíř byl zrušen a nynější vláda vytvořila nové doplňkové spoření, tzv. III. pilíř. Klienti se v roce 2016 museli rozhodnout, jak naloží s peněžními prostředky v penzijním připojištění, měli dvě možnosti, vyplatit naspořené peníze nebo převést bezplatně do III. pilíře. (Janda, 2011, s. 67-74; Syrový a Tyl, Filip, 2010)

3.1.7 Doplnkové penzijní připojištění

Novinkou oproti II. pilíři bylo, že má klient možnost si vybrat z více poskytovatelů připojištění a hlavně možnost zvolit si investiční strategii. Dále se tyto fondy dělí na transformované a účastnické. Investiční strategie v účastnických fondech se dělí na konzervativní, vyváženou a dynamickou. V průběhu času je možnost měnit mezi investičními strategiemi. Další velkou změnou oproti II. pilíři je, že majetek účastníka připojištění je oddělen od majetku akcionářů. Stát motivuje účastníky připojištění státními příspěvky, dle velikosti měsíčního vkladu, jelikož v budoucnu nebude možnost vyplácet tak vysoký důchod. Dále má možnost účastník při určité výši měsíčního vkladu využít daňové úlevy. (Janda, 2011, s. 67-74; Syrový a Tyl, 2014, s. 183-190)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALÝZA NEJVYŽÍVANĚJŠÍCH FINANČNÍCH PRODUKTŮ V ČR

V následující kapitole vytvořím analýzu nejvyužívanějších finančních produktů na českém trhu. Provedu srovnání jednotlivých produktů, a v každém srovnání použiji alespoň 3 druhy produktů. Mezi zařazeným produkty jsou běžné účty, spořicí účty, hypotéky, otevřené podílové fondy, doplňkové penzijní připojištění.

4.1 Běžný účet

V příložené tabulce jsem provedl srovnání běžných účtů, u kterých se neplatí poplatky za vedení účtu při splnění určitých podmínek. Pro rodinu bych vybral účet u Banky UniCredit Bank, kde pro splnění vedení účtu stačí mít obrát 12 000 Kč, což rodina lehce splní. U studentů do 26 let nemusí být splněna podmínka obrátu do 12 000 Kč. Velkou výhodou účtů UniCredit Bank je, že vklad můžeme vložit na pobočce, přes účet nebo pomocí bankomatu, u následujících porovnaných účtů byla tato možnost jen pomocí převodu účtů, nebo složenkou. Další velkou výhodou tohoto účtu je, že nám banka nabízí slevovou kartičku u partnerů UniCredit Bank, sleva dosahuje až 60%. Při nesplnění podmínek platí klient bance vysoký poplatek 199 Kč. Všechny výběry jsou zdarma při splnění podmínek. Pro nízkonákladovou rodinu se hodí účet od Equa bank, kde se neplatí žádné poplatky, jen zůstatek na účet můžeme zvýšit pouze složenkou, nebo převodem. Pak tu máme ještě účet od Mbank, kde musíme splnit výběr, nebo obrát 1 500 Kč, jinak platíme poplatek 29 Kč. Každý potenciální klient musí posoudit podle vlastních individuálních potřeb.

Tabulka 2 Srovnání běžných účtu (Vlastní zpracování)

Banka	Equa bank	mBank	UniCredit Bank
Název účtu	Běžný účet	mKONTO	U konto
základní cena	0 Kč	0 Kč	zdarma do 26 let, podmínka obrát 12 000 Kč
Vklad	pouze převodem nebo složenkou	pouze převodem nebo složenkou	všechny způsoby
Odchozí	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Výběr z bankomatu	zdarma	zdarma jsou všechny výběry nad 1 500 Kč, jinak si banka účtuje 29 Kč	zdarma, při nesplnění podmínek 5 Kč, z cizího přístroje za 30 Kč
Poplatky	rychlejší zpracování plateb 29 Kč za platbu	při nedosáhnutí obrátu plateb kartou ve výši 1 500 Kč je účtováno 29 Kč	199 Kč při nedodržení měsíčního vkladu 12 000 Kč
Výhody	1× měsíčně proplacení složenky pro vklad na účet	založení přes internet	slevy až 60 % u partnerů UniCredit Bank

4.2 Spořicí účet

Banky v posledních letech, snížili úrokové sazby u spořicíh účtů. Uložit zde peníze se vyplatí, jen v případě likvidní rezervy max. jednoho měsíčního příjmu, jelikož inflace dosahuje stejných hodnot. Následující tabulka porovná jednotlivé spořicí účty. Nejvýhodnější úrokovou sazbu nabízí Air Bank, pro 1% úrok stačí splnit 5 transakcí kartou měsíčně na platebním účtu. Sberbank postačí v bance založit běžný účet pro úrokovou míru 0,83%. Všechny produkty založíme zdarma. Také si lze povšimnout, že výhodný úrok můžeme získat jen do určitého limitu. V Equa bank musíme splnit podmínku 3krát měsíčně zaplatit kartou, nebo mít na běžném účtu příchozí platby minimálně 10 000 Kč.

Tabulka 3 Srovnání spořicíh účtů (Vlastní zpracování)

Banka	Produkt	Nejvyšší úroková sazba p.a.	Limit v Kč	Podmínka k úroku
Air Bank	Spořicí účet s bonusovou sazbou	1%	250 000	5 transakcí kartou měsíčně na platebním účtu.
Sberbank	FÉR spoření PLUS	0,83%	300 000	Platební účet v bance.
Equa bank	Spořicí účet HIT	0,8%	200 000	3× měsíčně zaplatit kartou, nebo příchozí platba na platební účet min. 10 000 Kč.
Raiffeisenbank	eKonto Flexi	0,75%	150 000	eKonto Komplet nebo Smart nebo Student.

4.3 Hypotéka

Úroková míra z hypoték v posledních letech klesla na historická minima. Jedním z důležitých ukazatelů, hypotečního úvěru je úvěr k hodnotě. Tento výraz vyjadřuje poměr mezi hypotečním úvěrem a zástavní hodnotou nemovitosti, ve zkratce LTV. Pro zadání jsem vybral účelové hypotéky, které jsou striktně vázány k nemovitosti. Nejvýhodnější hypotéku na trhu bez žádných podmínek nabízí banka mBank. Úroková míra činí 1,79%, ale u banky můžeme ještě založit pojištění Credit Life, které nám zajistí nejnižší úrokovou míru na trhu 1,54%. Další nabídku nám nabízí Raiffeisenbank, která po založení běžného účtu sníží úrokovou sazbu na 1,99%. Wüstenrot nám při sjednání životní a majetkové pojištění a vyplnění formuláře on-line nabídne úrokovou sazbu 1,69%. Moneta nám nabízí nejvyšší úrokovou míru z výše zmíněných a ještě musíme mít úvěr nižší než 80% ceny nemovitosti.

Tabulka 4 Srovnání hypotečních úvěrů (Vlastní zpracování)

Poskytovatel	mBank	Wüstenrot	Moneta	Raiffeisenbank
Produkt	Účelová mHypotéka	Hypotéka Wüstenrot	Hypotéka MONETA	Hypotéka
Úroková sazba bez zvýhodnění	1,79%	1,99%	2,09%	2,99%
Úroková sazba se zvýhodněním	1,54%	1,69%	2,09%	1,99%
Podmínky sazby	Pojištění Credit Life	životní a majetkové pojištění, sjednání hypotéky on-line	žádné	Aktivní využívání účtu
LTV	90%	90%	80%	90%
Poplatek za poskytnutí úvěru	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Fixace	5 let	5 let	5 let	5 let

4.4 Stavební spoření

V následující tabulce provedu porovnání čtyř stavebních spořitelen, jejichž základním produktem je stavební spoření se státním příspěvkem. Nejvyšší zhodnocení nám po splnění určitých podmínek nabízí Českomoravská stavební spořitelna, sazba činí 1,2% . Poplatky za vedení účtu se pohybují u zmíněných stavebních spořitelen v rozmezí 30 Kč. Nejnižší poplatek za uzavření smlouvy nabízí Modrá pyramida. Stavební spořitelna České spořitelny nabízí nejnižší minimální cílovou částku, proto se hodí pro klienty s nižší platbou do stavebního spoření.

Tabulka 5 Srovnání stavebního spoření (Vlastní zpracování)

	Modrá pyramida	Českomoravská stavební spořitelna	Raiffeisen stavební spořitelna	Stavební spořitelna České spořitelny
Produkt	Moudré spoření	Stavební spoření	Stavební spoření	Stavební spoření
Sazba	0,5% - 1%	1% - 1,2%	1%	1%
poplatek za uzavření	1% z cílové částky 10 000 Kč	1% z cílové částky 15 000 Kč	1% z cílové částky 15 000 Kč	1% z cílové částky, sjednání on-line 495 Kč
Roční poplatek za vedení účtu SS	300 Kč	330 Kč	320 Kč	310 Kč
Minimální cílová částka	50 000 Kč	50 000 Kč	50 000 Kč	40 000 Kč
Poplatek za předčasné ukončení	1% z cílové částky	0,5% z cílové částky min. 2000 Kč	1% z cílové částky min. 500 Kč	1% z cílové částky

Tabulka 6 Roční státní příspěvek dle výše vkladu (Vlastní zpracování)

Roční vklad v Kč	Výše státního příspěvku v Kč
5 000	500
10 000	1 000
15 000	1500
20 000	2000
25 000	2000

4.5 Podílové fondy

Při výběru podílových fondů je důležité zvolit si investiční horizont a strategii investování, jelikož cena fondů bude v průběhu času kolísat. Další důležitou roli hrají poplatky do fondů, které se poměrně hodně liší podle typu fondů. Názorná ukázka v následující tabulce. Pro srovnání jsem vybral tři typy fondů Dluhopisový, smíšený a akciový fond.

Tabulka 7 Srovnání manažerských poplatků mezi fondy (Fincentrum)

Manažerské poplatky	Domácí fondy	Zahraniční fondy
Peněžního trhu - průměr	1,0% p.a.	0,4% p.a.
Rozpětí poplatků	0,8% p.a. až 1,25% p.a.	0,2% p.a. až 0,6% p.a.
Dluhopisové - průměr	1,5% p.a.	0,8% p.a.
Rozpětí poplatků	0,95% p.a. až 2,0% p.a.	0,4% p.a. až 1,0% p.a.
Akciové - průměr	1,8% p.a.	1,4% p.a.
Rozpětí poplatků	1,5% p.a. - 2,0% p.a.	1,1% p.a. - 1,8% p.a.

4.5.1 Dluhopisové fondy

Dluhopisový fond má investiční horizont 3 – 5 let. Riziko u následujících fondů je odvážné. V tabulce jsem vybral nejzajímavější dluhopisové fondy za rok 2016 s nejvyšším výnosem. U zmíněných fondů je nejnižší vstupní investice 10 000 Kč. Rizikovitost u zvolených fondů je 4 -5 na stupnici do 7. Nejnižší vstupní poplatek má Emerging Markets Bond. Nejvyššího zhodnocení za rok 2016 dosáhl fond Asian High Yield Fund EUR, kdy hodnocení činilo 16,57 %.

Tabulka 8 Srovnání Dluhopisových fondů (Vlastní zpracování)

Společnost	Conseq	Pioneer	Conseq
Produkt	Asian High Yield Fund EUR	Emerging Markets Bond	US High Yield Fund EUR
Min. investice	10 000 Kč	30 000 Kč	10 000 Kč
Vstupní poplatek	349 999 Kč - 2,5%	100 000 Kč - 2%	349 999 Kč - 2,5%
Poplatek za zprávu	1%	1,20%	1% z objemu investic
TER	1,40%	1,54%	1,39%
Riziko	4	4	5
Výnos za rok	16,57%	13,65%	13,50%

4.5.2 Smíšené fondy /balancované

Strategie smíšených fondů bývá založena na optimalizaci rizika a s tím souvisejících výnosů fondů. Investiční horizont se pohybuje od 5 -10 let. Riziko u těch fondů záleží na výběru fondů. V tabulce jsem uvedl nejzajímavější fondy v roce 2016. Zajímavý výnos přináší Conseq, kdy při rizikovosti 5 nabízí zhodnocení 12,16%. TER poplatek u BNB Paribas je na nejnižších hodnotě 1,1%, ale je zde nejvyšší rizikovosti. Templeton má nejvyšší vstupní poplatek, a přitom dosahuje z porovnaných fondů nejnižší výnos.

Tabulka 9 Srovnání smíšených fondů (Vlastní zpracování)

Společnost	BNP PARIBAS	Templeton	Conseq
Produkt	PLAN INTERNATIONAL DERIVATIVES FUND	Templeton Emerging Mar- kets Balanced Fund - A(acc)EUR	FF - Fidelity Tar- get™ 2050 (Euro) Fund
Min. investice	cena podílového listu v tržní hodnota	5000 USD nebo ekvivalent měny	10 000
Vstupní poplatek	0%	5,75%	349 999 - 4%
Poplatek za zprávu	1%	1,30%	1,5% z objemu investice
TER	1,10%	2,11%	1,97%
Riziko	7	5	5
Výnos za rok	12,15%	9,97%	12,16%

4.5.3 Akciové fondy

Nejrizikovější podílové fondy ze všech druhů. Investiční horizont 10 a více let. Dále jsou zde

vyšší poplatky. S vyšším rizikem stoupa výnos za jeden rok. V následující tabulce jsem vybral nejzajímavější podílové fondy roku 2016. U všech zmíněných fondů se výnos pohybuje nad hranicí 20%. Erste fond spadá do nejrizikovější skupiny a jsou zde nejvyšší poplatky. ČSOB fond se vyznačuje nižší minimální investicí. ČSOB fond se vyznačuje nižšími poplatky a nejvyšším výnosem, a minimální investice činí 5 000 Kč.

Tabulka 10 Srovnání akciových fondů (Vlastní zpracování)

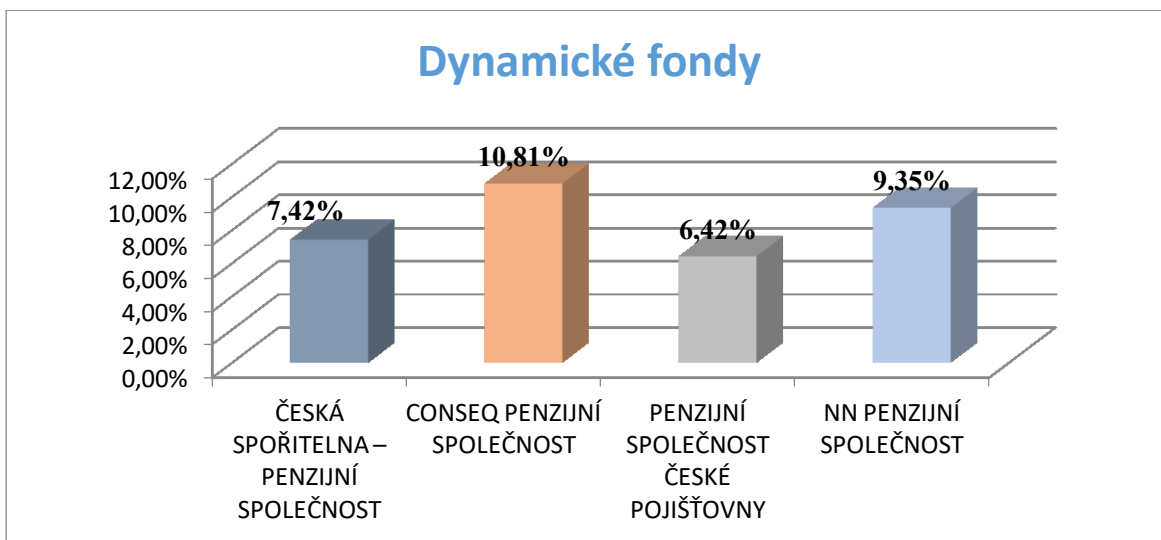
Společnost	ČSOB	ČSOB	Erste
Produkt	KBC Equity Fund New Asia	KBC Equity Fund Flanders	ESPA Stock Biotec - VT
Min. investice	5 000 Kč	5 000 Kč	žádná
Vstupní poplatek	3%	3%	4%
Poplatek za zprávu	1,6%	1,50%	1,80%
TER	1,76%	1,89%	1,99%
Riziko	6	6	7
Výnos za rok	34,43%	20,55%	22,34%

4.6 Doplnkové penzijní připojištění

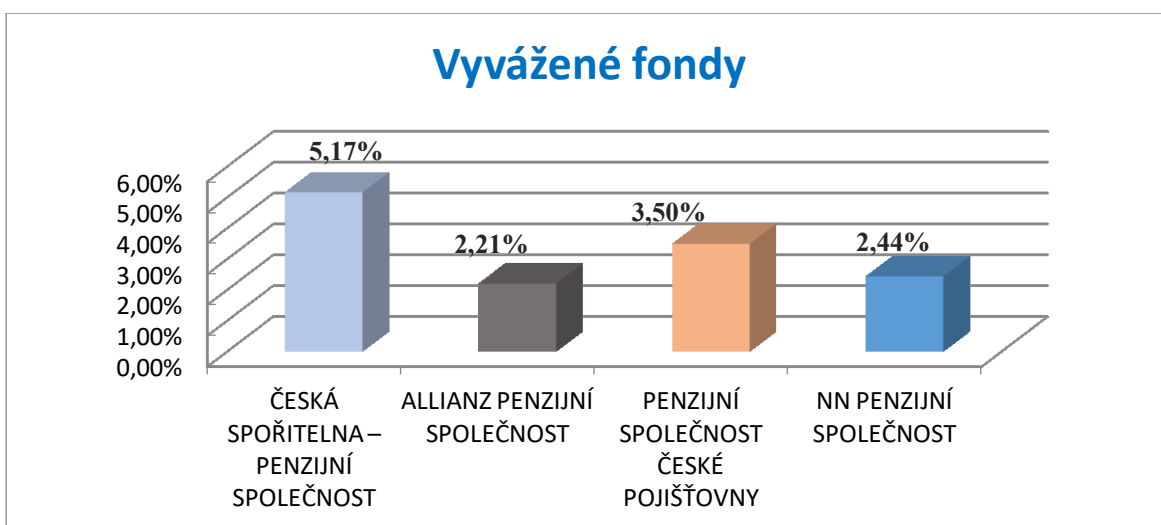
Doplnkové penzijní připojištění vzniklo 1. 1. 2013. Penzijní společnosti poskytují možnost předčasně vypovědět smlouvu. Jmění doplnkového spoření tvoří vklady účastníka, následně příspěvky od státu (dle výše vkladu) a příspěvky od zaměstnavatele (nepovinný) a také je zde možnost zvolení strategie.

Inflační míra se v minulém roce pohybovala okolo 0,7% a z 27 účastnických fondů doplnkového penzijního spoření se 15 fondům podařilo překonat inflační míru. Při důkladném pohledu zjistíme, že inflační hranicí se povedlo překonat jen fondům, které zvolily riskantnější strategii, naopak konzervativní fondy se držely okolo 0,1%. Tato situace byla zapříčiněna nízkými, někdy i zápornými, úrokovými sazbami. Dynamické účastnické fondy se podařilo zhodnotit v loňském roce od 5% až 10%, u vyvážených fondů se zhodnocení pohybovalo okolo 2 až 5 procent.

V zobrazených grafech znázorním 4 nejlepší dynamické fondy a 4 nejlepší vyvážené fondy.

4-1 Srovnání dynamických penzijních fondů (Vlastní zpracování)

4-2 Srovnání vyvážených penzijních fondů (Vlastní zpracování)

5 ZPRACOVÁNÍ FINANČNÍHO PLÁNU A PORTFOLIA PRO BONITNÍHO KLIENTA

V této části bakalářské práce vypracuji finanční plán a s tím související produkty finančního portfolia na praktickém příkladu. Pro vypracování finančního plánu klienta je potřeba přistupovat ke každému případu jednotlivě. Pro svůj vzorový případ jsem si vybral vysoko příjmovou rodinu, kde na názorných ukázkách řeším vzorové situace, a navrhuji případná řešení. Pro zvolenou rodinu analyzuji současné příjmy a výdaje a zjišťuji kategorii v majetku. Ve druhém kroku vytvořím rodinný rozpočet. Dále analyzuji současné finanční produkty rodiny a zpracuji daňové úlevy. V posledním kroku navrhuji optimalizaci rodinného rozpočtu, upravím nevhodné produkty.

5.1 Základní údaje rodiny

Pro moji práci jsem si vybral rodinu Hlavatých, rodina se skládá ze dvou dospělých lidí a jednoho syna, který studuje střední školu. Hlavními příjmy rodiny plynou zaměstnaneckého poměru, další příjmy plynou z nájmu bytu. Pan Hlavatý pracuje jako obchodní ředitel. Jeho práce je psychicky a časově velice náročná. Plat pana Hlavatého dosahuje 65 000 Kč po zdanění. Paní Hlavatá pracuje jako programátorka ve velké nadnárodní firmě a na rozpočtu rodiny se podílí 40 000 Kč po zdanění. V rodině žije jedno dítě, které studuje na střední škole. Bydlí v bytě 3+1kk, kdy na koupi museli využít hypotéku. Dále mají v Praze menší byt 2+1kk, který používají k pronájmu. Přistupují k investicím a správě majetku velice zodpovědně nebojí se poměrně část peněžních prostředků odkládat na budoucnost, jelikož jsou finančně vzdělaní, nespolehají na zabezpečení od státu v důchodovém věku. Hlavním cílem rodiny je dosáhnout stanovených cílů, zajistit stabilitu na důchod a zajistit synovi počáteční kapitál v počátcích života. Základní údaje rodiny v přehledné tabulce.

Tabulka 11 Základní informace o rodině (Vlastní zpracování)

Členové rodiny	Věk	Příjem	Zaměstnání
Pan Hlavatý	48 let	65 000 Kč	obchodní ředitel
Paní Hlavatá	47 let	40 000 Kč	programátorka
Tomáš	16 let	0 Kč	student

5.2 Analýza příjmů a výdajů rodiny

V názorné ukázce rozčlením příjmy a výdaje rodiny, jež jsem zpracoval v teoretické části práce, a to v bodech 2.4.1.1 a 2.4.1.2.

5.2.1 Analýza příjmů

V první části analýzy zpracuji příjmy. Rozdělím jednotlivé příjmy do 4 různých kategorií. Základní složkou příjmů domácnosti tvoří mzdy ze zaměstnání. Pan Hlavatý přispívá do rozpočtu částkou 65 000 Kč po zdanění a paní Hlavatá přispívá do rozpočtu částkou 40 000 Kč po zdanění. Tomáš ještě studuje, do rozpočtu nepřispívá žádnou částkou. Rodina nevyužívá žádných sociálních dávek. Manžele si na hypotéku pořídili byt 3+1kk v Praze kde v současné době bydlí. Druhý byt v Praze 2+1kk celoročně projímají. Pasivní výnos z nájmu tvoří 12 000 Kč. Další složkou rozpočtu jsou příjmy mimořádně, do nichž řadíme příležitostné finanční obnosy. Do této kategorie především spadají finanční dary k narozeninám, Vánocům a prodej nepotřebných věcí. Sumu mimořádných příjmů je potřeba rozpočítat do jednotlivých měsíců. Rodinu podle celkových příjmů můžeme na české poměry zařadit do vyšší třídy. Příjmy přehledně zpracuji do tabulky.

Tabulka 12 Analýza příjmů (Vlastní zpracování)

Druh příjmů	Kč
Příjem pan Hlavatý	65 000
Příjem paní Hlavatá	45 000
Sociální příjmy	0
Mimořádné příjmy	2 500
Pasivní příjmy	12 000
Celkem	119 500

5.2.2 Analýza výdajů

V této podkapitole analyzuji výdaje rodiny. Nezbytné výdaje domácností dělíme do 7 následujících kategorií. První kategorií je běžná spotřeba, tyto tvoří náklady na jídlo, bydlení, oblečení, tato částka činí 67 762 Kč. Další položkou jsou náklady na bydlení, ty jsou tvořeny splátkou hypotékou 25 822 Kč, vodné 3 000 Kč, elektrické energie 3 200Kč, další poplatky 500 Kč, Další položkou ve výdajích jsou výdaje na zábavu a naše koníčky 6 000 Kč. Rodina má sjednanou pojistku pro každého člena rodiny zvlášť v úhrnné výši, tato částka 5 150 Kč. Dále má rodina pojistku majetku povinné ručení a havarijní pojištění v celkových výdajích 1 600 Kč měsíčně. Rodina si ukládá peníze do spořicíh a investičních produktů doplňkového penzijního

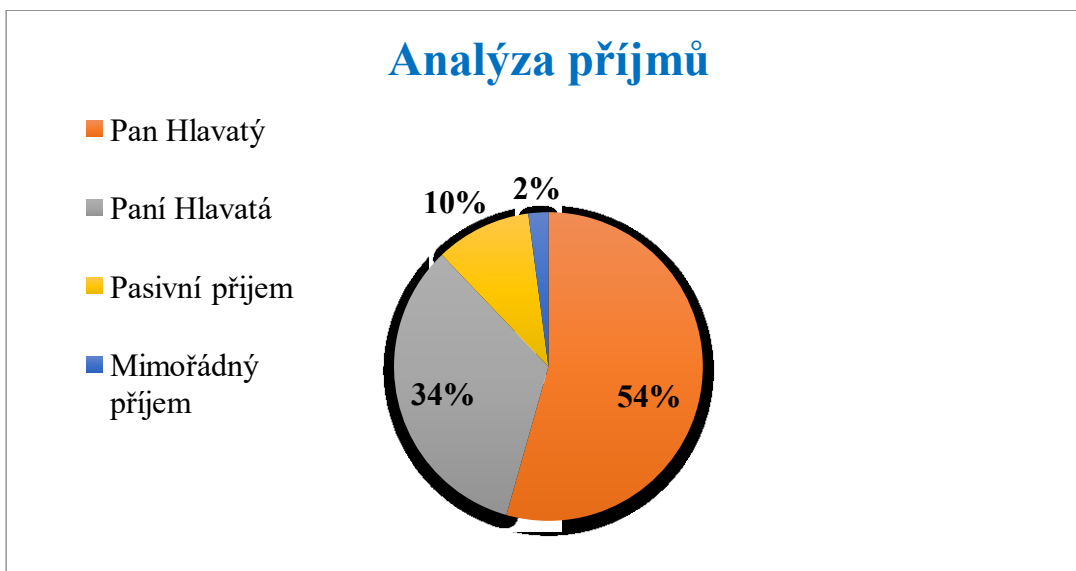
spoření a podílových fondů v celkové měsíční hodnotě 6 500 Kč. Následující údaje zobrazím do tabulky.

Tabulka 13 Analýza měsíčních výdajů (Vlastní zpracování)

Druh výdajů	Pan Hlavatý	Paní Hlavatá	Tomáš	Celkem
Potraviny	9 320 Kč	9 620 Kč	7 000 Kč	25 940 Kč
Oblečení	6 000 Kč	5 000 Kč	5 000 Kč	16 000 Kč
Vodné a stočné	1 500 Kč	1 500 Kč	0 Kč	3 000 Kč
Poplatky za odpady	500 Kč	0 Kč	0 Kč	500 Kč
Energie	3 200 Kč	0 Kč	0 Kč	3 200 Kč
Drogerie	2 500 Kč	1 500 Kč	800 Kč	4 800 Kč
Učebnice, školní výlety	0 Kč	0 Kč	890 Kč	890 Kč
Cestovné	2 200 Kč	1 500 Kč	2 000 Kč	5 700 Kč
Časopisy	200 Kč	250 Kč	0 Kč	450 Kč
Pojištění	2 856 Kč	1 645 Kč	649 Kč	5 150 Kč
Penzijní doplňkové spoření	1 000 Kč	1 500 Kč	0 Kč	2 500 Kč
Podílové fondy	2 000 Kč	2 000 Kč	0 Kč	4 000 Kč
Hypotéka	12 911 Kč	12 911 Kč	0 Kč	25 822 Kč
Koníčky	2 500 Kč	1 000 Kč	2 500 Kč	6 000 Kč
Pojištění automobilu	800 Kč	800 Kč	0 Kč	1 600 Kč
Pojištění domu	450 Kč	450 Kč		900 Kč
Celkem	47 937 Kč	39 676 Kč	18 839 Kč	106 452 Kč

5.2.3 Rozklad rodinného rozpočtu

Celkové příjmy rodiny během jednoho měsíce dosahují částky 119 500 Kč po zdanění. Souhrnné výdaje v průběhu měsíce činí 106 452 Kč. Celkové příjmy přesahují výdaje domácnosti. Rozpočet je tedy z toho hlediska přebytkový. Měsíční volné finanční prostředky činí 13 048 Kč. V příslušných grafu znázorním situaci rodiny.

5-1 Rozklad rodinného rozpočtu příjmů (Vlastní zpracování)

Z grafů vyplývá, že 88 % příjmů rodiny Hlavatých pochází ze zaměstnaneckého poměru. Pasivní příjmy rodiny tvoří 10 % rozpočtu a příjmy mimořádné dosahují necelých 2 %.

5.3 Analýza majetku

Rodina vlastní byt 2+kk, který pronajímají po celý rok. Dále mají byt, na který si v roce 2013 vzali hypotéku, která činila 4 500 000 Kč, jelikož hypotéka není v současné chvíli splacena, nemůžeme druhý byt zahrnout do majetku. Dále rodina vlastní osobní automobil v odhadované hodnotě 550 000 Kč. Dva umělecké obrazy v tržní ceně 60 000 Kč. Dále mají v movitém majetku velké množství elektronických přístrojů v odhadované hodnotě 210 000 Kč tj. (počítače, televize, lednice, tablety, telefony atd.) Dále vlastní cenné papíry v tržní hodnotě 60 000 Kč a na kontě penzijního připojištění mají manželé částku 185 222 Kč, v podílových fondech mají v obchodovatelné hodnotě 212 000 Kč a ve finančním majetku jsou zahrnuty peníze na běžném účtě. Paní Hlavatá má licence a softwary v užitkové hodnotě 25 000 Kč.

Tabulka 14 Analýza majetku rodiny (Vlastní zpracování)

Majetek	Kč
Nemovitost	2 700 000
Automobil	550 000
Umělecké obrazy	60 000
Elektronické přístroje	210 000
Cenné papíry	60 000
III. pilíř penzijního spoření	185 222
Podílové fondy	212 000
Běžný účet	114 597
Nehmotný majetek	25 000
Pohledávky	0
Celkem	4 116 819

5.4 Analýza finančních produktů rodiny

V následující podkapitole zanalyzují finanční produkty, které rodina využívá. Rodina Hlavatých má peněžní prostředky rozprostřeny v různých finančních produktech, nebojí se využívat podílové fondy, ale využívá i konzervativní produkty. V příložené tabulce uvedu produkty rodiny Hlavatých. Manželé využívají tyto produkty: životní pojištění, doplňkové připojištění, podílové fondy. V ostatním pojištění jsou zařazeny platby za pojištění domácnosti a automobilu. Některé platby se platí ročně, nebo půlročně, proto byly rozpočítány na jednotlivé měsíce.

Tabulka 15 Analýza současných finančních produktů (Vlastní zpracování)

Produkt	Pan Hlavatý (v Kč)	Paní Hlavatá (v Kč)	Tomáš (v Kč)	Celkem (v Kč)
Hypoteční úvěr	12 911	12 911	0	25 822
Spoření na důchod	1 500	1 000	0	2 500
Životní pojištění	2 856	1 645	649	5 150
Pojištění automobilu	800	800	0	1 600
Pojištění domu	450	450	0	900
Podílové fondy	2 000	2 000	0	4 000
Celkem	19 611	18 611	750	39 972

5.5 Analýza cílů

Rodina Hlavatých má dva primární cíle, prvním cílem rodiny je poskytnout Tomášovi peněžní prostředky pro start do života. Druhým cílem rodiny je žít v důchodovém věku ve stejném

blahobytu jako v současné situaci, proto rodina plánuje zvýšit odkládané peníze na důchod. Následující cíle rodiny jsou značně rozdílné, první cíl rodiny není těžké vyjádřit v penězích a čase. Rodina Hlavatých předpokládá, že Tomáš skončí vysokou školu ve 25 letech a dovedou zhruba posoudit počáteční náklady v začátcích života. Dalším cílem je zajištění peněžních prostředků na stáří. Výslednou hodnotu vypočteme, když porovnáme peníze, které budou dostávat manželé v důchodovém věku. Pan Hlavatý bude dostávat částku 29 150 Kč a paní Hlavatá 21 569 Kč. Celkové výdaje budou činit 61 791 Kč, poté co se syn osamostatní a splatí se hypotéka. Rodina bude mít v rozpočtu deficit 11 072 Kč. Rodina plánuje naspořit finance na ve výši 4 500 000 Kč, kdy každý měsíc bude čerpat z doplňkového penzijního spoření a otevřených fondů částku 25 000 Kč.

Tabulka 16 Analýza cílů (Vlastní zpracování)

Cíl	Předpokládané splnění cíle v letech	Konečná částka v Kč
Zajištění peněžních prostředků na start do života	9	150 000
Zajištění na důchod	17	4 500 000

5.6 Analýza slev na dani a daňových odpočtech ze základu daně

V první tabulce znázorním daňové slevy a zvýhodnění, které využívá pan Hlavatý a následně paní Hlavatá. Jednotlivé slevy vyčísím za celý kalendářní rok i měsíčně. Ve třetí tabulce uvedu, jaké daňové odpočty využívá rodina v daňovém přiznání.

Tabulka 17 Analýza slev na dani Pan Hlavatý (Vlastní zpracování)

Slevy na dani, daňové zvýhodnění	Ročně Kč	Měsíčně Kč
Na poplatníka	24 840	2 070
Na první dítě	13 404	1 117
Celkem	38 244	3 187

Tabulka 18 Analýza slev na dani Paní Hlavatá (Vlastní zpracování)

Slevy na dani, daňové zvýhodnění	Ročně Kč	Měsíčně Kč
Na poplatníka	24 840	2 070
Na první dítě		
Celkem	24 840	2 070

Tabulka 19 Analýza daňových úspor (Vlastní zpracování)

Odpočty na dani z příjmu za rodinu	Ročně v Kč
Úrok z hypotéky	11 537
Životní pojištění	3 600
Dary	450
Penzijní připojištění	900
Odběr krve 2x	600
Daňové odpočty celkem	17 087

5.7 Navrhovaná řešení

5.7.1 Druh připojištění ztráty příjmu rodiny otce rodiny

Největší položkou rodinného rozpočtu je příjem ze zaměstnání pana Hlavatého. V situaci, kdyby nastal výpadek příjmů do rozpočtu, pak by tato skutečnost ohrozila chod celé domácnosti. Pan Hlavatý je pojištěný jen na smrt a invaliditu, proto doporučuji pojištění Flexi od Pojišťovny České republiky, a. s., pojištění zahrnuje smrt, ale i pojištění trvalých následků, invalidity, denní odškodné následkem úrazu, hospitalizace a pracovní neschopnosti od 15. dne. Do výpočtu musíme zahrnout také rizikovost skupiny pana Hlavatého. Rizikové skupiny jsou rozděleny do čtyř kategorií. Pan Hlavatý pracuje, jako obchodní ředitel, proto spadá do rizikové skupiny jedna. Čím je osoba ve vyšší skupině, tím platí větší částku. Při případu smrti uvažujeme následující kritéria. Důležitý je výpočet vdovského důchodu a sirotčího důchodu, který se vyplácí po smrti otce. Výše vdovského důchodu by činila 15 613 a sirotčího 27 530 Kč. Celkové příjmy z dávek od státu by činili po úmrtí pana Hlavatého 43 143 Kč. S úmrtím pana Hlavatého by také klesly celkové výdaje rodiny na částku 66 985 Kč. Celkové příjmy, tedy po smrti pana Hlavatého činí 95 143 Kč. Výhodné je u klienta, který má 48 let zvolit pojištění na smrt s klesající částkou čím je klient starší, tím částka více klesá. Také musíme přihlídnout na výši hypotéky, krytí aspoň z 2/3 celkové částky. Důležité je, aby rodina nepřišla o rodinný byt. Rozhodl jsem se pro částku, která pokryje dobu úvěru. Připojištění v tomto případě bude 12 tisíc na 17 let s klesající částkou. U nastaveného pojištění není nutné nastavit investiční složku. Pro pana Hlavatého jsem zvolil smrt s konstantní částkou 400 000 Kč klesající. Dále je potřeba se zabývat trvalými následky, jelikož příjmy rodiny klesnou o 65 000 Kč, ale výdaje zůstanou na stejné výši, nebo se dokonce zvýší. V případě, že by se stal invalidní důchodcem. Nastává situace kolik peněz potřebuje na pokrytí nákladů. K ideálnímu stavu se přiblížíme, když by měl denně dostávat 5% ze současného příjmu. Invalidita by měla být pokryt v nejlepším možném případě 2/3 hypotéky, a

k této částce se přiblížíme, když zvolíme částku 700 000 Kč, tato částka je vzhledem k věku pana Hlavatého velmi drahou záležitostí. 100% plnění trvalých následků nastane, v případě vážného zranění s progresivním plněním (vážný úraz končetin, sluchu). Invalidita úrazem se dělí do 4 stupňů 0%-25%, 25%-50%, 50%-75%, 75%-100%. V ideálním případě se klient dostaneme k částce, která zbývá k splacení hypotéky. Proto by měli být trvalé následky na 1 750 000 Kč. Tato položka nesouvisí s věkem a můžeme si dovolit nejlepší možnou variantu. Pro případný výpadek příjmů do 12 měsíců je potřeba mít rezervu ve výši 2 - 3 měsíčních příjmů. 15 dní výpadků příjmů rodiny s uvedeným rozpočtem nic neudělá, proto nedoporučuji pojistit hospitalizaci. Nejvyšší riziko nastává, když nám příjem vypadne na více než 12 měsíců, jelikož invalidní dávky se posuzují až po roce. Rezerva na 3 měsíce pokryje zdravotní neschopnost, která nebude trvat déle než 30 dní. V případě, že by nastala vážná nehoda, bude pokrývat naše ušlé příjmy denní dávka v neschopnosti 24 000 /30= 800 Kč, měsíční splátka bude stačit na pokrytí hypotéky. Měsíční částka z životního pojištění bude činit 2 621 Kč. (Šídlo, 2010, str. 21-89)

Tabulka 20 Varianta pojištění s krytím smrti z jakýchkoliv příčin (Pro modelaci použita kalkulačka produktu Flexi)

Riziko	PČ	Časový horizont	Druh
Smrt	400 000	17	S klesající pojistnou částkou
Trvalé následky	1 750 000	17	Progresivní
Invalidita	700 000	17	
Denní odškodné	800	17	
Denní hospitalizace	0	17	
Denní pracovní neschopnost od 15. dne	800	17	

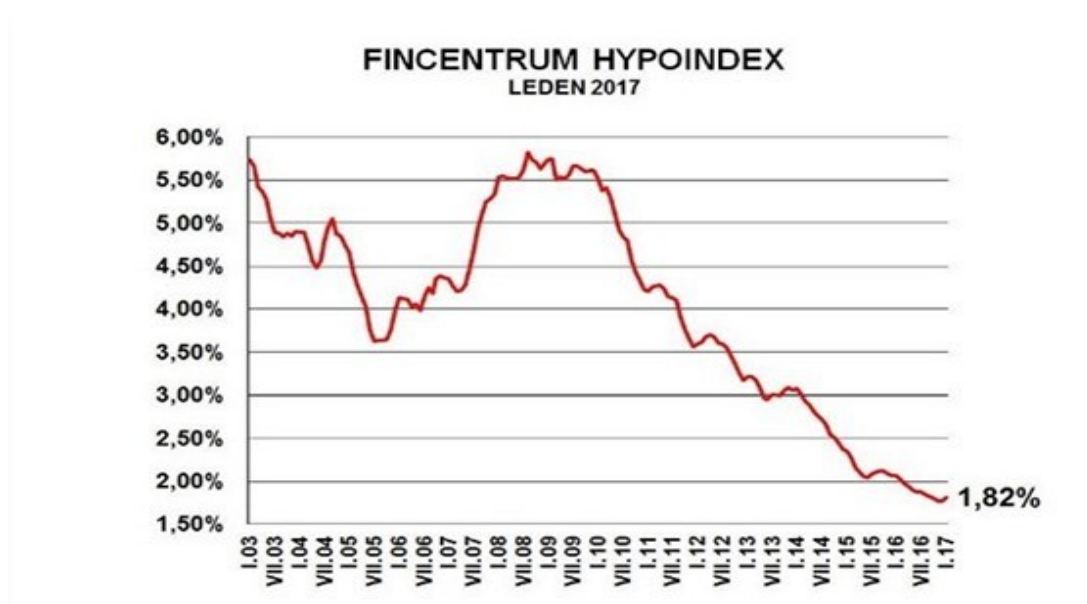
5.8 Refinancování hypotéky

Rodina Hlavatých má od roku 2013 hypotéku s tříletou fixací s úrokovou mírou 3,38% ve výši 4 500 000 Kč. Přesné znázornění hypotéky v tabulce 21. Průměrná úroková sazba z hypotečních úvěrů spadla v posledních letech na historická minima, v letošním roce vykazuje hodnotu 1,82%, vývoj úrokových sazeb znázorním v obrázku 5-2. Vlivem nízkých úrokových sazeb se lidé často zbytečně zadlužovali, proto vláda v letošním roce zavedla, že lidé musí při koupi nemovitosti splatit minimálně 10% z ceny nemovitosti. Podle předních ekonomů sazby v letošním roce budou mírně stoupat, proto nastává vhodná doba na refinancování hypotéky, kdy jsou sazby na historických minimech. Po skončení fixačního období budou se zákazníkem

sjednány nové podmínky za současných úrokových sazeb na další fixační období a existuje příležitost splatit celou částku bez případných poplatků za předčasné splacení. Po rekapitulaci těchto údajů je nejvýhodnější variantou 5letá fixace. Zmíněná fixace patří do skupiny běžných fixací, které v posledních letech zaznamenaly největší poklesy. (Škvára, 2011, Hypoindex.cz, © 2017)

Tabulka 21 Základní informace o hypotečním úvěru (Vlastní zpracování)

Výše úvěru	4 500 000 Kč
Doba splatnosti	20 let
Fixace	3 roky
Úroková sazba (původní)	3,38%
Měsíční splátka (původní)	25 822 Kč

5-2 Vývoj sazeb u hypotečních úvěrů (Hypoindex, © 2017)

Navrhovaným refinancováním hypotéky dojde ke snížení měsíční splátky o 2 995 Kč měsíčně, za celý rok tato částka činí 35 940 Kč a za celé období 5leté fixace ušetříme 179 700 Kč.

Tabulka 22 Výsledné refinancování hypotéky (Penize.cz, © 2000 – 2017)

Výsledné refinancování hypotéky:	
Předešlý stav:	
Výše sazby	3,38%
Splátka	25 822 Kč
Výše úvěru na konci fixace	4 002 633 Kč
Splaceno z úvěru	497 367 Kč
Stav po refinancování:	
Výše sazby	1,82%
Splátka	22 827 Kč
Pokles měsíční splátky	2 995
Roční úspora	35 940 Kč
Roční úspora v procentech	11,60%

5.9 Zabezpečení na stáří

Jednou z priorit rodiny Hlavatých je zabezpečení na stáří při stejné míře blahobytu. V dnešní situaci je nejlepší variantou využít penzijní připojištění do výše příspěvku státu a poté využít další varianty, např. podílové fondy.

5.9.1 Doplnkové penzijní spoření

V minulých kapitolách 3.1.5 – 3.1.7 jsem zmínil, jak funguje penzijní připojištění v České republice. Z výše uvedeného vyplývá, že stát přenechává občanovi vyšší zapojení do penzijního připojištění a chce po lidech více odpovědnosti v odkládání peněžních prostředků.

V uvedené tabulce znázorním velikost státní penze na základě příjmů občana. Z výše uvedených výsledků zjistíme, že občané s nižšími příjmy dostanou od státu vyšší částku než lidé, kteří odvádějí mnohem vyšší příjmy. Ze znázorněné tabulky vyplývá, že stát je velice štedrý pro lidi s nižšími příjmy.

Tabulka 23 Modelový výpočet měsíční penze v závislosti na příjmu (Penize.cz, © 2000 – 2017)

Průměrná hrubá mzda (v Kč)	Čistá mzda (v Kč)	Doba pojištění	Měsíční penze (v Kč)	Poměr penze/ čistá mzda
12 000	10 336	45	10 650	103,04%
22 000	17 225	45	12 617	73,25%
32 000	24 115	45	14 372	59,60%
40 000	29 630	45	15 776	53,24%
70 000	50 300	45	21 041	41,83%

Rodina z počátku své peníze odváděla jen na penzijní připojištění, ale později zjistili, že na udržení životního standardu nebude stačit, na doporučení začali investovat volné peněžní prostředky do podílových fondů, kde byla šance na vyšší zhodnocení.

Manželé v současné době spoří jednotlivě 1500 Kč a 1000 Kč. I když jsou ve středním věku, doporučují zvolit dynamickou strategii, konkrétně dynamický fond od Conseq. V příložené tabulce prezentují současné platby a výši státního příspěvku.

Tabulka 24 Analýza současných odvodů na dani (Vlastní zpracování)

	Měsíční platba na penzijní spoření (v Kč)	Roční platba (v Kč)	Státní příspěvek (v Kč)	Roční sleva na dani z příjmu (v Kč)	Celkové roční zvýhodnění ze strany státu (v Kč)
Pan Hlavatý	1 500	18 000	230	900	3 660
Paní Hlavatá	1 000	12 000	230	0	2 760
Celkem	2 500	30 000	460	900	6 420

Zvýše uvedené tabulky vyplývá, že oba dva manželé získají od státu plný státní příspěvek 230 Kč měsíčně, ale pouze Pan Hlavatý dosahuje daňového odpočtu 900 Kč. Další výhodou je, že penzijní společnosti si účtují nízké poplatky, oproti běžným fondům.

Tabulka 25 Optimalizace daňových slev, zvýhodnění (Vlastní zpracování)

	Měsíční platba na penzijní spoření (v Kč)	Roční platba (v Kč)	Státní příspěvek (v Kč)	Roční sleva na dani z příjmu (v Kč)	Celkové roční zvýhodnění ze strany státu (v Kč)
Pan Hlavatý	3 000	36 000	230	3 600	6 360
Paní Hlavatá	3 000	36 000	230	3 600	6 360
Celkem	6 000	72 000	460	7 200	12 720

Po úpravě rodina dosahuje maximálních výhod penzijního připojištění. Oba dva manželé plně využívají roční slevu na dani 3 600 Kč. Celkové roční zvýhodnění po úpravě činí 12 720 Kč.

5.9.2 Otevřené podílové fondy

Státní příspěvek a daňové zvýhodnění u penzijního připojištění čerpá rodina Hlavatých v plné výši, další možností je investování peněz na stáří v otevřených podílových fondech. Fondy nabízejí výběr investiční strategie, dále vyšší zhodnocení a v případě nenadálých skutečností možnost vystoupit z fondu okamžitě bez poplatku. Rodina Hlavatých využívá následující fondy.

Tabulka 26 Výkonnost fondu ING Aria Lion Dynamic (Penize.cz, © 2000 – 2017)

Časový horizont	Platba	Měsíční splátka	Vložená splátka	Předpokládané roční zhodnocení po odečtení poplatků	Částka k výběru
17 let	měsíčně	2 000 Kč	407 900 Kč	9,05%	962 862Kč

Tabulka 27 Výkonnost fondu ING Aria Lion Balanced (Penize.cz, © 2000 – 2017)

Časový horizont	Platba	Měsíční splátka	Vložená splátka	Předpokládané roční zhodnocení po odečtení poplatků	Částka k výběru
17 let	měsíčně	2 000 Kč	407 900 Kč	5,51%	698 890

V prvním případě se jedná o otevřený podílový fond od ING Aria Lion Dynamic. Náklady na tento fond se skládají z 5% vstupního poplatku a výše ročního poplatku za zprávu činí 1,48% p.a., tempo růstu se průměrně pohybuje okolo 11,15% p.a. Podíl dynamické složky se pohybuje okolo 75% a konzervativní 25%. Ve druhém případě se jedná o vybalancovaný fond ING Aria Lion Balanced. Náklady se skládají z 5% vstupního poplatku a roční poplatek za zprávu činí 1,37% p.a., tempo růstu se průměrně pohybuje okolo 7,53% p.a. Podíl dynamické složky se pohybuje okolo 55% a konzervativní 45%. Z výše uvedených produktů doporučuji zvýšit o 4 000 Kč otevřený podílový fond ING Aria Lion Dynamic a o 2 000 Kč zvýšit měsíční úložku u ING Aria Lion Balanced.

5.10 Zabezpečení syna v začátku života

Zvolil jsem variantu stavebního spoření, jelikož v prvních 10 letech je to pojištění nejvýhodnější a lze ho využít k snížení daňového základů. Stavební spoření budeme využívat 6 let a pak znovu optimalizujeme naše rozhodnutí podle potřeb syna. Každý měsíc bude rodina spořit 2000 Kč. Cílová částka za 6 let bude 159 347 Kč. Jednou z výhod stavebního spoření, že není povinná platba a případně můžeme pojištění přerušit.

5.11 Finanční rezerva

V dnešní době je vhodné mít finanční rezervu, kde při výběru peněz neplatí žádné poplatky. Finanční rezerva by měla dosahovat minimálně 6ti násobku našeho příjmu. Rodina má měsíční příjem 119 500 Kč, takže rezerva by měla dosahovat alespoň 717 000 Kč. Tyto peníze je vhodné uložit do produktu, který je vhodně úročen, čímž peníze neztrácejí na hodnotě vlivem inflace.

V situaci, kdy nastane omezení příjmů jednoho z manželů, je potřeba čerpat finanční rezervy bez případných úroků, abychom pokryli dočasný pokles příjmů, nebo v nejhorším případě, při úplné ztrátě všech příjmů nám tato rezerva slouží k překonání všech vzniklých nástrah, než nastane období, kdy dostaneme náš rozpočet do původního stavu. (Srovnej, 2011)

Pokud nám leží volné prostředky na běžném účtě, je vhodné je převést, alespoň na spořicí účet, kde banka nabízí lepší úrok. Dále můžeme využít peníze v otevřených podílových fondech, kde je výhodnější úrok, kde máme dnes uloženo 212 000 Kč.

5.12 Celkové změny po aplikování změn v rozpočtu

V příložených tabulkách aplikuji změny v rozpočtu, které nastanou v navrhovaných řešeních rozpočtu.

Tabulka 28 Celkové daňová úspora po optimalizaci (Vlastní zpracování)

Produkt odpočet na ZD	Platba ročně původní v Kč	Platba ročně po úpravě v Kč	Uplatnění původní v Kč	Uplatnění nové v Kč
III. pilíř penzijní spoření	30 000	72 000	900	7 200
Hypotéka	309 864	273 924	11 537	10 674
Životní pojištění	61 800	103 716	3 600	1 800
Celkem	401 664	449 640	16 037	19 674
Úspora na daních				3 637

Tabulka 29 Zvýšení příjmů po aplikaci navrhovaných řešení (Vlastní zpracování)

Produkt	Roční úspora v Kč
Volné finanční prostředky převedeny na spořicí účet úrok	700
Státní příspěvek za stavební spoření	2 000
Snížení hypotéky	35 940
Výnosy z podílových	5 666
Úspora na daních	3 637
Celkem	47 943

Tabulka 30 Celkové měsíční výdaje rodiny po aplikování doporučení (Vlastní zpracování)

Druh výdajů	Pan Hlavatý	Paní Hlavatá	Tomáš	Celkem
Potraviny	9 320 Kč	9 620 Kč	7 000 Kč	25 940 Kč
Oblečení	6 000 Kč	5 000 Kč	5 000 Kč	16 000 Kč
Vodné a stočné	1 500 Kč	1 500 Kč	0 Kč	3 000 Kč
Poplatky za odpady	500 Kč	0 Kč	0 Kč	500 Kč
Energie	3 200 Kč	0 Kč	0 Kč	3 200 Kč
Drogerie	2 500 Kč	1 500 Kč	800 Kč	4 800 Kč
Učebnice, školní výlety	0 Kč	0 Kč	890 Kč	890 Kč
Cestovné	2 200 Kč	1 500 Kč	2 000 Kč	5 700 Kč
Časopisy	200 Kč	250 Kč	0 Kč	450 Kč
Pojištění	2 621 Kč	1 645 Kč	649 Kč	4 915 Kč
Penzijní doplňkové spoření	3 000 Kč	3 000 Kč	0 Kč	6 000 Kč
Podílové fondy	8 000 Kč	2 000 Kč	0 Kč	10 000 Kč
Hypotéka	13 828 Kč	9 000 Kč	0 Kč	22 828 Kč
Koníčky	2 500 Kč	1 000 Kč	2 500 Kč	6 000 Kč
pojištění automobilu	800 Kč	800 Kč	0 Kč	1 600 Kč
Stavební spoření	1 000 Kč	1 000 Kč		2 000 Kč
pojištění domu	450 Kč	450 Kč		900 Kč
Celkem	56 205 Kč	39 679 Kč	18 839 Kč	114 723 Kč

V celkovém návrhu rozpočtu rodiny jsem dokázal rodině ušetřit peněžní prostředky v roční výši 47 943 Kč a zabezpečit rodinu proti případným rizikům pracovní neschopnosti, úrazům. Rodina vytváří měsíční rezervu na běžném účtě, proto doporučuji volné finanční prostředky na běžném účtě alokovat na spořicí účet, kde Air bank garantuje výnos 1%, aby volné finance nepodléhaly ve velké míře inflaci. Aby rodině zůstala stále likvidní rezerva ve výši rezervy jednoho měsíčního příjmu, tak vyšší rezervu jsme po dohodě netvořili, jelikož jsme zvýšili platby do podílových fondů, kde je vyšší zhodnocení a peníze z podílových fondů při zadání příkazu k odprodeji získáme během týdne. V dalším kroku jsme založili stavební spoření pro syna, kterému spoříme na start do života. Dalším cílem rodiny bylo prožít stáří ve stejném blahobytu, proto jsme se dohodli, že využijeme plné podpory státu v doplňkovém penzijním spoření a zvýšili platby u Pana Hlavatého o 1500 Kč a u paní Hlavaté o 2000 Kč, poté jsme zvýšili platby do podílových fondů, kde dynamický fond jsem navýšil o 4000 Kč a balancovaný o 2000 Kč. V posledním kroku jsem refinancoval hypotéku s 5letou fixací za velmi výhodné úrokové sazby 1,82% a snížili měsíční platby o 2 995 Kč. I po aplikování změny v rozpočtu a značnému navýšení spoření a investování rodina stále tvoří přebytek v rozpočtu ve výši 4 777 Kč.

6 DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM K DANÉMU TÉMATU

V následující kapitole se budu zabývat finanční a daňovou problematikou při tvorbě rozpočtu, dále budou následovat nejvyužívanější produkty na českém trhu. Následně se pokusím zjistit, jaké slevy a odpočty od daně lidé nejčastěji využívají. Příloženého průzkumu se zúčastnilo 139 náhodných respondentů. V první části jsem respondenty rozdělil podle čtyř základních kritérií, podle věku, pohlaví, vzdělání a měsíčního příjmu. Ve druhé části jsem se zaměřil na praktické využití produktů, slev a odpočtu na dani. Průzkum se uskutečnil ve veřejném prostranství. Výzkum probíhal kvantitativní formou.

6.1 Obecné otázky

Základní informace o respondentech, kteří se zúčastnili dotazníkového průzkumu.

6.1.1 Věk

Tabulka 31 Výsledky odpovědí na otázku věků respondentů (Vlastní zpracování)

	věk
méně než 18	24,46%
18-25	30,21%
26-35	18,71%
35-50	12,95%
50-60	9,37%
60 a více	4,30%

6.1.2 Pohlaví

Tabulka 32 Výsledky odpovědí na otázku pohlaví respondentů (Vlastní zpracování)

Pohlaví	
Muž	57,56%
Žena	42,44%

6.1.3 Vzdělání

Tabulka 33 Výsledky odpovědí na otázku vzdělání respondentů (Vlastní zpracování)

Vzdělání	
Základní škola	14,39%
Střední škola s výučním listem	8,63%
Střední škola s maturitou	46,76%
Vyšší odborná škola	10,07%
Vysoká škola	20,15%

6.1.4 Měsíční příjem

Tabulka 34 Výsledky odpovědí na otázku měsíční příjem respondentů (Vlastní zpracování)

Příjem	
0 - 12 000	24,45%
12 000 - 20000	37,40%
20 000 - 30 000	27,34%
30 000 - 40 000	6,50%
40 000 a více	4,31%

6.2 Praktické otázky

6.2.1 Využili jste služeb finančního nebo daňového poradce?

Tabulka 35 Výsledky odpovědí na otázku využití služeb finančního nebo daňového poradce (Vlastní zpracování)

Služby poradce	
Ano	36%
Ne	30,2%
Uvažuji	33,8%

Z uvedené tabulky vyplývá, že 97 respondentů využilo, nebo plánuje využít služby daňového nebo finančního poradce. Pouze 42 respondentů uvedlo, že neplánuje služby využít. Konečné číslo je velice pozitivní zprávou, že respondenti chtějí svůj rozpočet mít pod kontrolou.

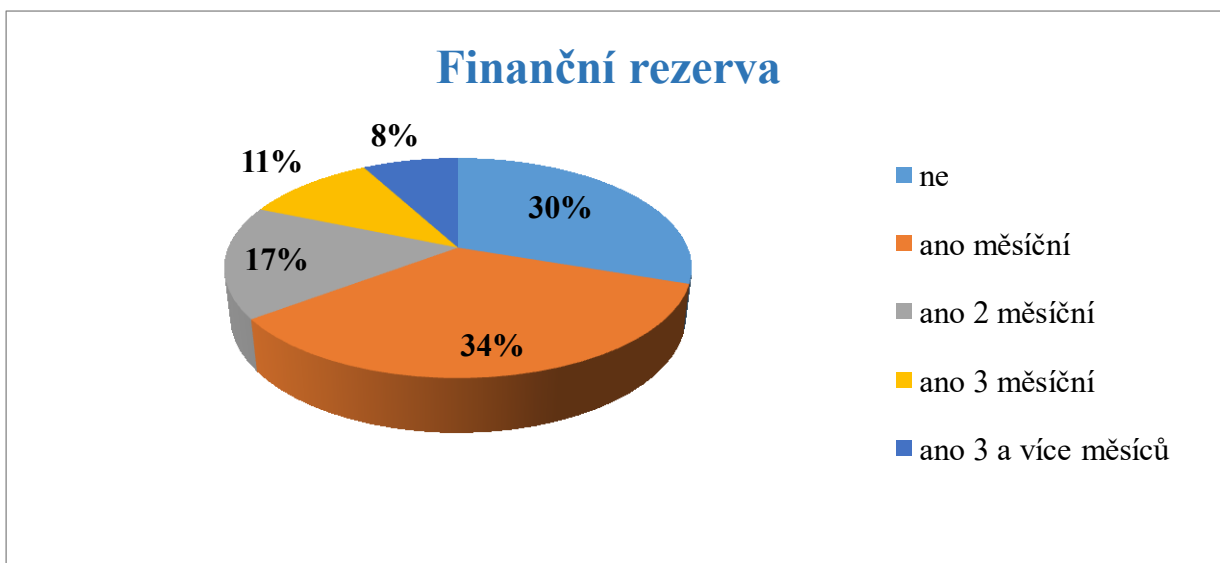
6.2.2 Tvoříte si rodinný rozpočet?

Tabulka 36 Výsledky odpovědí na otázku tvorby rodinného rozpočtu respondentů (Vlastní zpracování)

Tvoření rozpočtu	
Ano	56,11%
Ne	43,89%

Z výsledné tabulky můžeme zjistit, že 61 respondentů si netvoří rodinný rozpočet. Výsledné číslo je velice alarmující, jelikož každá domácnost by měla vědět velikost svých příjmů a výdajů, které spotřebuje během jednoho měsíce.

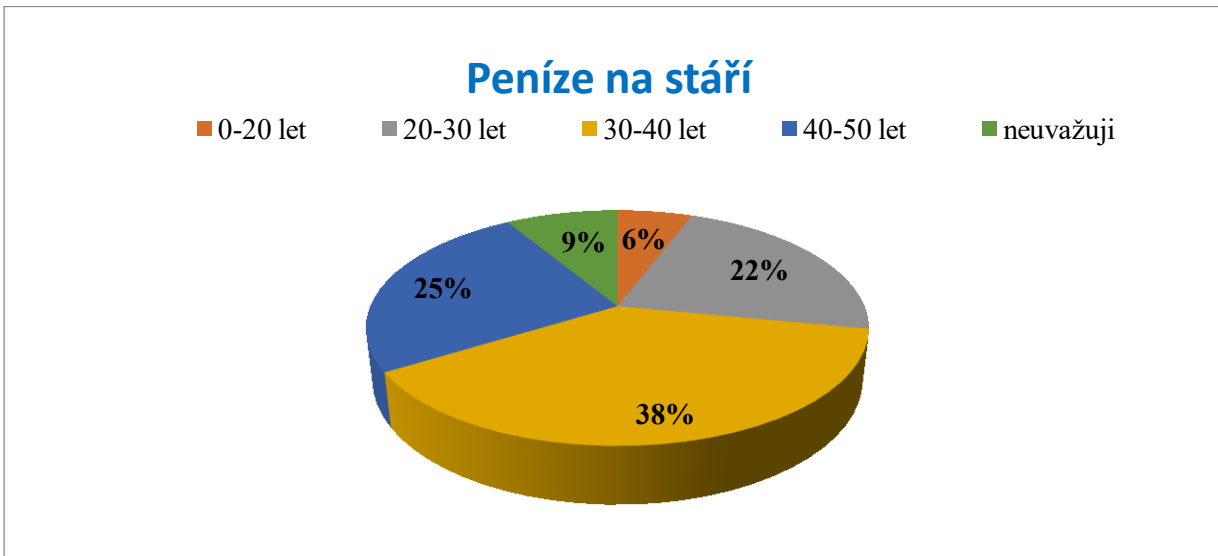
6.2.3 Máte finanční rezervu a v jaké výši měsíčního příjmu?

6-1 Výsledky odpovědí na otázku finanční rezervy respondentů (Vlastní zpracování)

Z výsledného grafu vyplývá, že třetina respondentů si netvoří žádnou finanční rezervu. Výsledné číslo je velice znepokojivé, jelikož v této situaci se rodina, dostane do finančních obtíží, musí tuto situaci řešit půjčkou, což situaci rodiny v dalším průběhu velice zatíží. Další třetina respondentů si tvoří alespoň měsíční finanční rezervu. Poslední třetina dotázaných tvoří rezervu 2 a více měsíců.

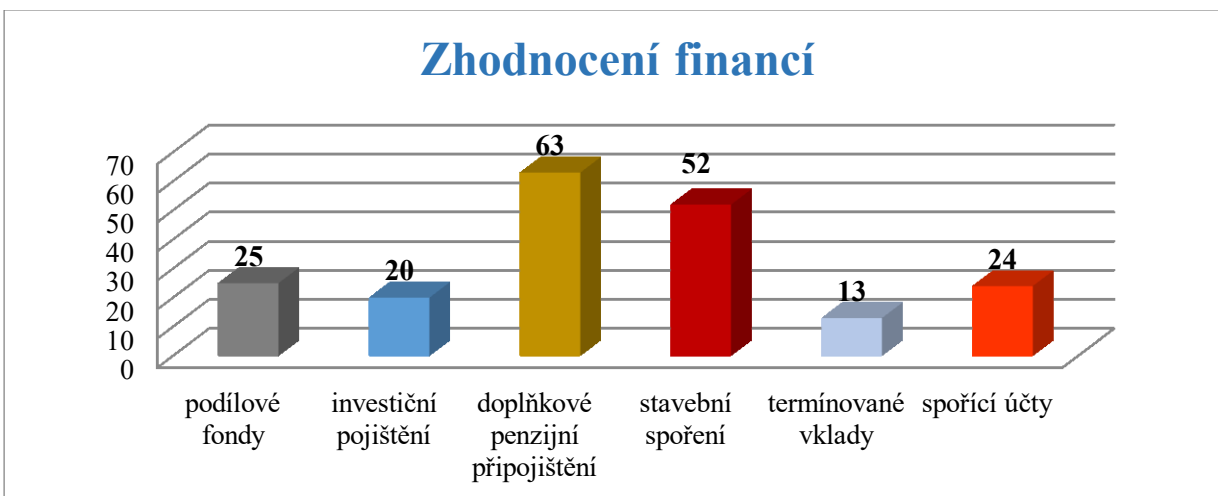
6.2.4 V jakém věku uvažujete začít(a)/ začal(a) s přípravou peněz na stáří?

6-2 Výsledky odpovědí na otázku odkládání peněz na stáří respondentů (Vlastní zpracování)

Z daného grafu plyne, že největší skupinou s 38% tvoří lidé mezi 30-40 let. V tomto věku lidé začínají mít přebytky v rodinném rozpočtu a začínají myslet na stáří. Další početnou skupinou jsou lidé mezi 40-50 lety, zde už lidé musí odkládat větší část peněžních prostředků, jelikož faktor času zde má významnou roli. V průzkumu jsem zjistil, že 9% respondentů neuvažuje o spoření peněžních prostředků na důchod a bude spoléhat na zabezpečení od státu.

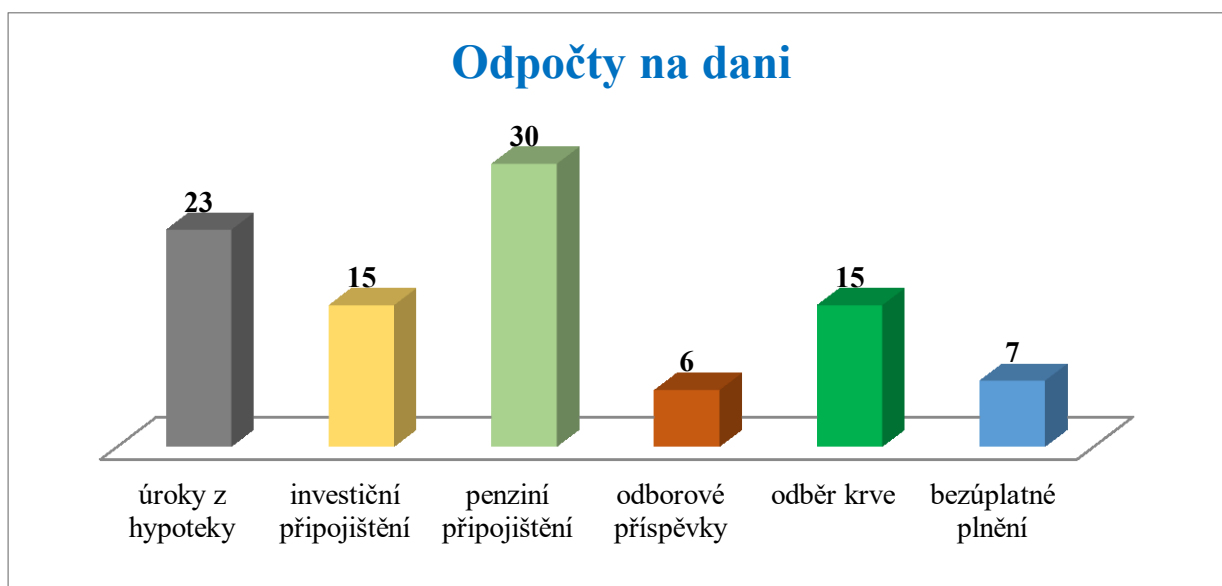
6.2.5 Jaké využíváte finanční produkty pro zhodnocení financí?

6-3 Výsledky odpovědí na otázku využití finančních prostředků k zhodnocení financí respondentů (Vlastní zpracování)

Z následujícího grafu vyplývá, že nejvíce peněz si lidé na důchod využívají státem podporovaných finančních produktů. Nejvíce lidé ukládají volné peněžní prostředky do doplňkového penzijního připojištění 45%, následuje stavební spoření kde je zhodnocení poměrně nižší. Také si můžeme všimnout, že 18% používá podílové fondy a tento ukazatel v následujících letech poroste. Stále můžeme zpozorovat, že lidé využívají spíše konzervativní způsoby zhodnocení finančních prostředků.

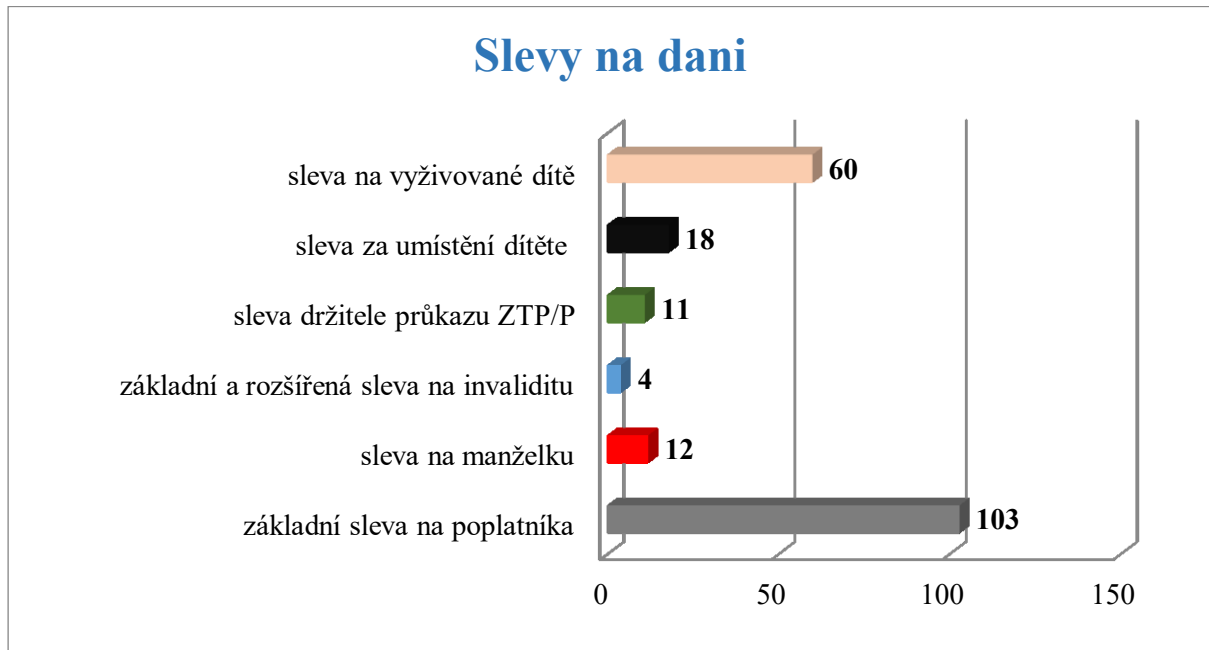
6.2.6 Jaké využíváte odpočty od základu daně?

6-4 Výsledky odpovědí na otázku využití daňových odpočtu od základu daně respondentů (Vlastní zpracování)

Z výsledného grafu vyznívá, že lidé nejvíce odpočty na dani uplatňují u penzijního připojištění 22%, následují úroky z hypotéky 17%. Dále využívají odběrů krve k snížení základu daně. 5% respondentů přispívá určitou částku peněz na bezúplatné plnění. Z následujícího grafu vyplývá, že jen 4% respondentů využívá odborových institucí, výsledné číslo je strašně nízké oproti vyspělejším státům.

6.2.7 Jaké slevy na dani využíváte?

6-5 Výsledky odpovědí na otázku využití slevy na dani respondentů (Vlastní zpracování)

Ze znázorněného grafu vyplývá, že 74% respondentů pracuje v zaměstnaneckém poměru a využívá slevu na poplatníka, dále účastníci průzkumu zaškrtovali slevu na vyživované dítě. Poté následovala sleva za umístění dítěte, která byla do zákona zařazena před dvěma lety. V 9% využívali respondenti slevu na manželku. Nejméně lidé uplatňovali slevu na invaliditu.

Oblast rodinných a osobních financí je velice rozsáhlá. Pro rodiny je často velmi obtížné sledovat změny legislativy a produktů. Právě z tohoto důvodu je výhodné využít poradenských služeb a zvážit možnosti, které finanční trh nabízí. Práce může pomoci dalším rodinám sestavit rozpočet, lépe řídit finance a výhodně je rozvrhnout do bankovních produktů.

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo realizovat finanční analýzu rozpočtu a dosavadních finančních produktů u vybrané rodiny a dalším cílem práce bylo porovnání nejvýhodnějších finančních produktů, které se vyskytují na finančním trhu v ČR. Výsledkem mého řešení je vzorová analýza a návrhnutí nejlepší možné varianty rozpočtu v návaznosti na cíle klienta.

Bakalářská práce je rozdělena na 2 části. První část se zabývá teoretickou částí a druhá část praktickou. V teoretické části práce jsem realizoval příslušnou problematiku daného tématu. V první části jsem vysvětlil pojmy finanční a daňové poradenství. V následujícím bodu jsem rozebral použití finančních principů ekonomie na rodinná rozhodnutí jak ve finančním kontextu, tak i daňovém. Ve zmíněných finančních produktech jsem použil daňových slev, daňových odpočtů, nezdanitelných základů daně a státních příspěvků v jednotlivých finančních produktech. Posléze jsem popsal členění jednotlivých příjmů a výdajů. Dále jsem upřesnil úpravu rozpočtu a postupné sestavení. Následně jsem popsal rozdíl mezi spořením a investováním a vybral nejčastější produkty na českém trhu.

Praktickou část jsem rozdělil na tři hlavní body. V první části jsem vybral nejvyužívanější produkty na českém trhu a zanalyzoval čtyři nejlepší nabídky na trhu. A výsledky řešení jsem použil k navrhovaným optimalizačním úsporám. V druhé části práce jsem představil fiktivní rodinu, analyzoval příjmy, výdaje a majetek a současné finanční produkty. Poté jsme definovali cíle rodiny. Následně jsem navrhl vhodnou variantu zabezpečení příjmů rodiny při nenadálých situacích a dosažení definovaných cílů. V aplikovaném návrhu se mi díky optimalizaci podařilo získat peněžní prostředky navíc v hodnotě 50 476 Kč ročně a zabezpečit případný výpadek příjmů jednoho z manželů životním pojištěním, které kryje smrt, invaliditu, trvalé následky, hospitalizaci, pracovní neschopnost a denní odškodné. Následně jsem volné peněžní prostředky z běžného účtu převedl na spořicí účet. Dále jsem doporučil rodině tvořit rezervu ve výši 6ti měsíčních platů. Dále jsem refinancoval hypotéku a tím snížil roční výdaje o 35 940 Kč. Zvýšil platby do doplňkového pojištění o 3 500 Kč a do podílových fondů o 4000 Kč. Dále jsem klientovi založil stavební spoření, které využije v začátcích života. V třetí části jsem provedl dotazníkový průzkum veřejného mínění, ve kterém jsem shrnul hlavní body bakalářské práce.

Osobní finance jsou velice progresivním oborem, jelikož bankovní instituce neustále tvoří nové modifikace finančních produktů a běžný občan se v těchto produktech špatně orientuje, proto

zde hraje velice důležitou roli zmíněné finanční poradenství. Finanční poradce pomůže jedinci lépe řídit své finance, sestaví přesný rozpočet, detekuje jeho slabiny a vybere vhodné řešení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

EDITED BY GEORGE CALLAGHAN, Ian Fribbance. Personal finance. 2nd ed. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012, 214 p. ISBN 978-0-230-34811-0.

FILIP, Miloš a Roman POSPÍŠIL. Finanční poradenství: Co s tou penzí. 1. vyd. Praha: Institut pro finanční poradenství, 2013, 135 s. ISBN 978-80-905457-0-0.

FILIP, M. Osobní a rodinné bohatství: kam s penězi. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2006. xv, 474 s. ISBN 80-7179-416-3

JANDA, Josef, 2011. *Spořit nebo investovat?*. 1. vyd. Praha: Grada, 167 s. ISBN 9788024736709.

KOHOUT, Pavel. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. 7., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2013, 272 s. ISBN 978-80-247-5064-4.

KUČEROVÁ, Dagmar. *Lexikon mzdového účetnictví pro rok ..* Dolní Lhota: Dagmar Kučerová, 2017. ISBN 9788090571235.

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2016: úplná znění platná k 1.1.2016. 25. vyd. Praha: Grada, 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-0022-4.

SMRČKA, L. Osobní a rodinné finance: Svět rodinných financí – jak spořit a rozmnožovat majetek. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 257 s. ISBN 978-80-86946-41

SYROVÝ, P., NOVOTNÝ, M. Osobní a rodinné finance. 2.vyd. Praha: Grada, 2005. 176 s. ISBN 8024710986, str. 10.

ŠÍDLLO, Dušan. Život jako riziko, aneb, Zásady pojišťování životních rizik. 1. vyd. Praha: Aladin agency, 2010, 188 s. ISBN 978-80-904345-1-6.

NOVESKÝ, I. Slabikář finanční gramotnosti: učebnice základních 7 modulů finanční gramotnosti. Praha:Cofet, 2009. 448 s. ISBN 978-80-254-4207-4,

RYAN, Joan, 2011. *PersonalFinancialLiteracy*. London: CengageLearning, ISBN 9780840058294.

VALCH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2., přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 8086929019.

Internetové zdroje

Fondy: penzijní připojištění. *Patria* [online]. 2017 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/Others/TextDialog.aspx?textId=Funds.SmallWindowDescription>

Inflace. *Peníze* [online], c2013 - 2017. [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80355-co-je-inflace>

Inflace, spotřebitelské ceny, c2016. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny

Inflace: penzijní připojištění. Srovnávač [online]. 2017 [cit. 2017-05-14]. Dostupné z: <http://www.srovnovac.cz/penzijni-pripojisteni/danove-ulevy-na-penzijnim-pripojisteni>

Komora daňových poradců České republiky [online], c2006-2015. [cit. 2017-05-013]. Dostupné z: <https://www.kdpcr.cz/>

Závislé a nezávislé finanční poradenství. Manuál pro klienta. *Peníze* [online]. c2009 [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/51185-manual-klienta-kdo-muze-prodavati-financni-produkty>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Atd. A tak dále

ČSOB Československá obchodní banka

ING Internationale Nederlanden Groep

Např. Například

p.a. Per annum – ročně

Sb. Sbírka zákonů

tzv. Takzvaný

TER Total expense ratio

SEZNAM OBRÁZKŮ

3-1 Investiční trojúhelník (Zdroj: vítsafar, c2017)	30
4-1 Srovnání dynamických penzijních fondů (Vlastní zpracování)	41
4-2 Srovnání vyvážených penzijních fondů (Vlastní zpracování)	41
5-1 Rozklad rodinného rozpočtu příjmů (Vlastní zpracování)	45
5-2 Vývoj sazeb u hypotéčních úvěrů (Hypoindex, © 2017)	50
6-1 Výsledky odpovědí na otázku finanční rezervy respondentů (Vlastní zpracování).....	58
6-2 Výsledky odpovědí na otázku odkládání peněz na stáří respondentů (Vlastní zpracování)	59
6-3 Výsledky odpovědí na otázku využití finančních prostředků k zhodnocení financí respondentů (Vlastní zpracování).....	59
6-4 Výsledky odpovědí na otázku využití daňových odpočtu od základu daně respondentů (Vlastní zpracování).....	60
6-5 Výsledky odpovědí na otázku využití slevy na dani respondentů (Vlastní zpracování) .	61

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Výše odpočtu ze základu daně z doplňkového penzijního připojištění</i>	20
<i>Tabulka 2 Srovnání běžných účtu (Vlastní zpracování)</i>	35
<i>Tabulka 3 Srovnání spořicíh účtů (Vlastní zpracování)</i>	36
<i>Tabulka 4 Srovnání hypotečních úvěrů (Vlastní zpracování)</i>	37
<i>Tabulka 5 Srovnání stavebního spoření (Vlastní zpracování)</i>	37
<i>Tabulka 6 Roční státní příspěvek dle výše vkladu (Vlastní zpracování)</i>	38
<i>Tabulka 7 Srovnání manažerských poplatků mezi fondy (Fincentrum)</i>	38
<i>Tabulka 8 Srovnání Dluhopisových fondů (Vlastní zpracování)</i>	39
<i>Tabulka 9 Srovnání smíšených fondů (Vlastní zpracování)</i>	39
<i>Tabulka 10 Srovnání akciových fondů (Vlastní zpracování)</i>	40
<i>Tabulka 11 Základní informace o rodině (Vlastní zpracování)</i>	42
<i>Tabulka 12 Analýza příjmů (Vlastní zpracování)</i>	43
<i>Tabulka 13 Analýza měsíčních výdajů (Vlastní zpracování)</i>	44
<i>Tabulka 14 Analýza majetku rodiny (Vlastní zpracování)</i>	46
<i>Tabulka 15 Analýza současných finančních produktů (Vlastní zpracování)</i>	46
<i>Tabulka 16 Analýza cílů (Vlastní zpracování)</i>	47
<i>Tabulka 17 Analýza slev na dani Pan Hlavatý (Vlastní zpracování)</i>	47
<i>Tabulka 18 Analýza slev na dani Paní Hlavatá (Vlastní zpracování)</i>	47
<i>Tabulka 19 Analýza daňových úspor (Vlastní zpracování)</i>	48
<i>Tabulka 20 Varianta pojištění s krytím smrti z jakýchkoliv příčin (Pro modelaci)</i>	49
<i>Tabulka 21 Základní informace o hypotečním úvěru (Vlastní zpracování)</i>	50
<i>Tabulka 22 Výsledné refinancování hypotéky (Penize.cz, © 2000 – 2017)</i>	51
<i>Tabulka 23 Modelový výpočet měsíční penze v závislosti na příjmu (Penize.cz, © 2000 – 2017)</i>	51
<i>Tabulka 24 Analýza současných odvodů na dani (Vlastní zpracování)</i>	52
<i>Tabulka 25 Optimalizace daňových slev, zvýhodnění (Vlastní zpracování)</i>	52
<i>Tabulka 26 Výkonnost fondu ING Aria Lion Dynamic (Penize.cz, © 2000 – 2017)</i>	53
<i>Tabulka 27 Výkonnost fondu ING Aria Lion Balanced (Penize.cz, © 2000 – 2017)</i>	53
<i>Tabulka 28 Celkové daňová úspora po optimalizaci (Vlastní zpracování)</i>	54
<i>Tabulka 29 Zvýšení příjmů po aplikaci navrhovaných řešení (Vlastní zpracování)</i>	54
<i>Tabulka 30 Celkové měsíční výdaje rodiny po aplikování doporučení (Vlastní zpracování)</i>	55
<i>Tabulka 31 Výsledky odpovědi na otázku věků respondentů (Vlastní zpracování)</i>	56

<i>Tabulka 32 Výsledky odpovědi na otázku pohlaví respondentů (Vlastní zpracování).....</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 33 Výsledky odpovědi na otázku vzdělání respondentů (Vlastní zpracování)</i>	<i>57</i>
<i>Tabulka 34 Výsledky odpovědi na otázku měsíční příjem respondentů (Vlastní zpracování)</i>	<i>57</i>
<i>Tabulka 35 Výsledky odpovědi na otázku využití služeb finančního nebo daňového poradce (Vlastní zpracování)</i>	<i>57</i>
<i>Tabulka 36 Výsledky odpovědi na otázku tvorby rodinného rozpočtu respondentů (Vlastní zpracování)</i>	<i>58</i>

SEZNAM PŘÍLOH

PI Rozklad rodinných výdajů

PŘÍLOHA P I: ROZKLAD RODINNÉHO ROZPOČTU

Příjmy (peníze na vstupu)	Měsíčně:	Ročně
Váš příjem	0 Kč	0 Kč
Příjem vašeho partnera	0 Kč	0 Kč
Příspěvky na dítě nebo alimenty	0 Kč	0 Kč
Sociální a jiné dávky	0 Kč	0 Kč
Pobíraný důchod	0 Kč	0 Kč
Příjem z investic a úroků	0 Kč	0 Kč
Příjem z pronájmu	0 Kč	0 Kč
Jiné příjmy	0 Kč	0 Kč
PŘÍJMY CELKEM:	0 Kč	0 Kč

KROK PRVNÍ: soupis příjmů
- Vypíšte jen šedě podbarvená políčka, zbytek se automaticky dopočte
 Příklad: jednou za tři měsíce mi matka posílá darem 5000 Kč. Do políčka "jiné příjmy" pak zapíšete 1657,- (pět tisíc děláno třema).

Výdaje (peníze na výstupu)	Měsíčně:	Ročně
Nájemné a splátky hypotéky	0 Kč	0 Kč
Daně a poplatky (TV, rozhlas, poplatek za...)	0 Kč	0 Kč
Plyn a elektřina	0 Kč	0 Kč
Voda a stočné	0 Kč	0 Kč
Poplatek za odpady	0 Kč	0 Kč
Benzin	0 Kč	0 Kč
Opravy a údržba auta	0 Kč	0 Kč
Pojištění auta	0 Kč	0 Kč
Pojištění domácnosti	0 Kč	0 Kč
Další pojištění (zajištění rizik, dům, výdělek...)	0 Kč	0 Kč
Nákupy pro domácnost	0 Kč	0 Kč
Toaletní potřeby a léky	0 Kč	0 Kč
Občerstvení a boty	0 Kč	0 Kč
Telefonování	0 Kč	0 Kč
Noviny, časopisy, předplatné	0 Kč	0 Kč
Služby (prádelna, obědy...)	0 Kč	0 Kč
Opravy a údržba v domácnosti	0 Kč	0 Kč
Opravy a údržba domu	0 Kč	0 Kč
Péče o děti (jídlo, školka, hlídání...)	0 Kč	0 Kč
Výdaje na děti	0 Kč	0 Kč
Účty kreditních karet, poplatky bance	0 Kč	0 Kč
Splátky půjček (auto, spotřebiče...)	0 Kč	0 Kč
Kabelová televize	0 Kč	0 Kč
Zábava a kultura (půjčovna filmů, kino...)	0 Kč	0 Kč
Jídlo v restauraci	0 Kč	0 Kč
Pivo a alkohol	0 Kč	0 Kč
Cigarety a tabák	0 Kč	0 Kč
Downland a cestování	0 Kč	0 Kč
Internetové připojení	0 Kč	0 Kč
Domácí miláček (péče a jídlo)	0 Kč	0 Kč
Členské příspěvky (sport, zájmy...)	0 Kč	0 Kč
Ostatní výdaje (dárky, večírky, svatby...)	0 Kč	0 Kč
VÝDAJE CELKEM:	0 Kč	0 Kč

KROK DRUHÝ: soupis výdajů
- Vypíšte jen šedě podbarvená políčka, zbytek se dopočte automaticky.
 Příklad: jednou za rok platím 2900,- Kč za pojištění auta. Do kolonky "pojištění auta" vyplním 242 (2900 Kč poděleno dvanácti měsíci).

Výdaje na spoření (peníze na výstupu)	Měsíčně	Ročně
Stavební spoření	0 Kč	0 Kč
Důchodové pojištění	0 Kč	0 Kč
Spořicí účet	0 Kč	0 Kč
Další	0 Kč	0 Kč
VÝDAJE CELKEM:	0 Kč	0 Kč

KROK TŘETÍ: soupis výdajů na spoření
- Vypíšte jen šedě podbarvená políčka, zbytek dopočte automaticky

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ	Měsíčně	Ročně
Příjmy	0 Kč	0 Kč
Výdaje celkové	0 Kč	0 Kč
Výdaje na spotřebu	0 Kč	0 Kč
Výdaje na spoření	0 Kč	0 Kč
Úspěšné prostředky nebo výše dluhu	0 Kč	0 Kč

KROK ČTVRTÝ: zvážení výsledků
- Příjmy by měly být větší než výdaje.
- Pokud jsou výdaje větší než příjmy, je zapotřebí přijmout opatření (buď snížit výdaje, nebo zvýšit příjmy).

JAKÝ PODL. PRŮMŮ UTRATÍTE? #D.V01 Je-li větší než 100%, zadlužujete se

JAKÝ PODL. PRŮMŮ UŠETŘÍTE? #D.V02 ušetřit bychom měli minimálně 3% (je-li políčko černé, vytváříte dluhy)